

KAUNISPÄÄN ASEMAKAAVAN MUUTOS JA LAAJENNUS URKINPUISTO KAAVASELOSTUSEHDOTUS

*Inarin kunta
Tekninen osasto
Kaavoitus
28.10.2025*

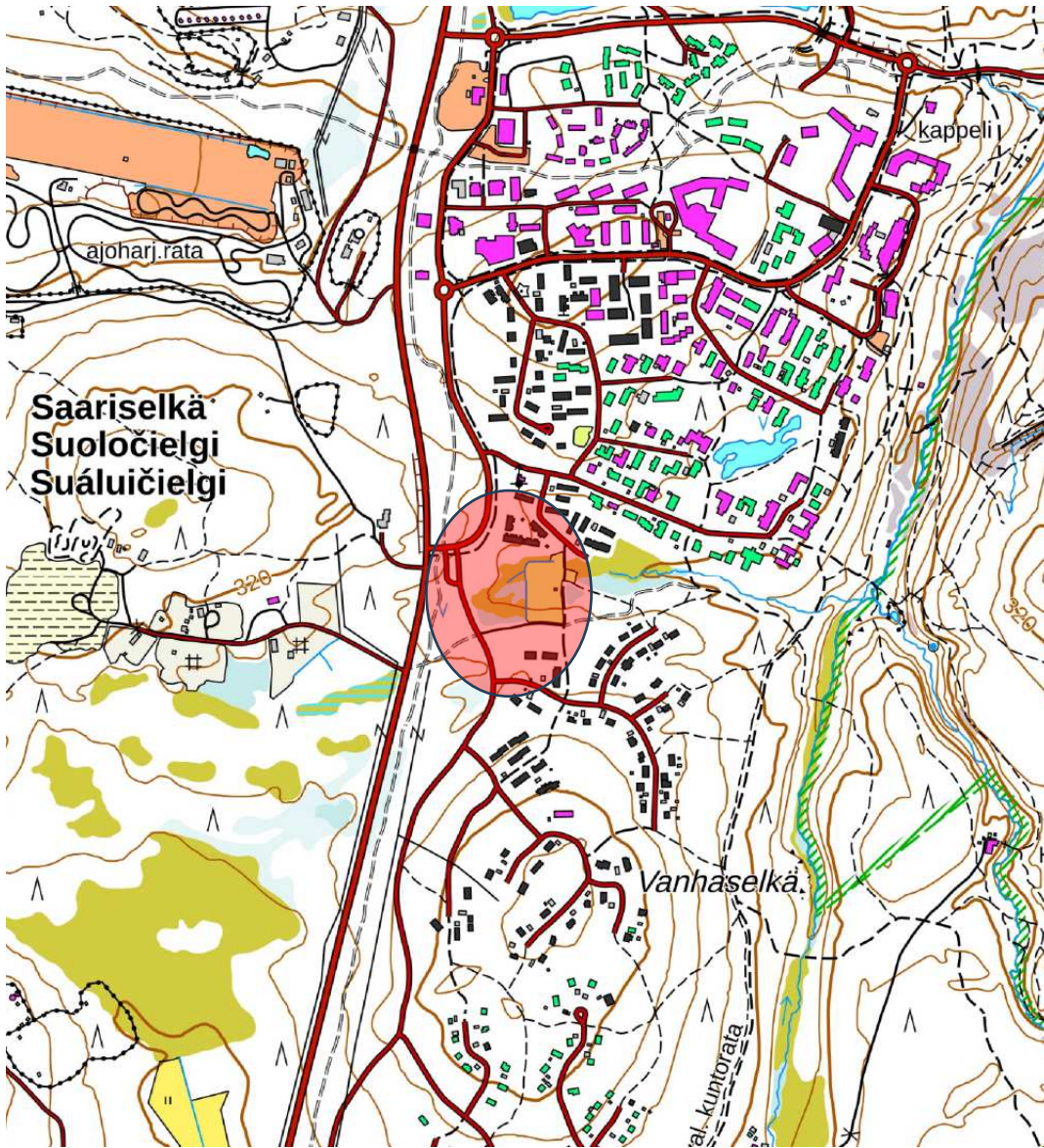
1. PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

1.1 Tunnistetiedot

Kunta:	Inarin kunta
Alueen nimi:	Saariselkä, Vanhaselkä Urkinpuisto
Kaava:	Kaunispään asemakaava
Kaavan nimi:	Kaunispään asemakaavan muutos ja laajennus; Urkinpuisto
Kaavakartan päiväys:	28.10.2025
Kaavan kuvaus:	Laanilantien pohjoisosan ja liikunta-alueen kaavoitus.
Kaavan laatija:	Inarin kunta, tekninen osasto Mika Roininen, kaavasuunnittelija kaavoitus@inari.fi
Vireilletulo:	19.3.2025
Valmisteluaineisto nähtävillä:	9.7.-15.8.2025
Kaavaehdotus nähtävillä:	
Käsittely:	Tekninen lautakunta 05.02.2025 § 10 Kunnanhallitus/Valtuusto

1.2 Suunnittelualue ja sen sijainti

Suunnittelualue sijaitsee Saariselän keskustan ja Vanhaselän omakotitaloalueen välisellä alueella. Etäisyys Saariselän keskustaan on n. 0,5 km.

1.3 Kaavan tarkoitus

Tavoitteena on kehittää Urkinpuiston liikunta-aluetta ja osoittaa alueelle liiketontteja. Lisäksi parannetaan Laanilantien pohjoisosan liikenneturvallisuutta varaamalla tilaa erilliselle kevyen liikenteen väylälle.

Sisällysluettelo

1. PERUS- JA TUNNISTETIEDOT	1
1.1 Tunnistetiedot	1
1.2 Suunnittelualue ja sen sijainti	2
1.3 Kaavan tarkoitus	2
1.5 Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista	4
1.6 Lähdemateriaali	4
2. TIIVISTELMÄ	5
2.1 Kaavaprosessin vaiheet	5
2.2 Asemakaava	5
2.3 Asemakaavan toteuttaminen	5
3. LÄHTÖKOHDAT	5
3.1 Selvitys suunnittelualan oloista	5
3.1.1 Alueen yleiskuvaus	5
3.1.2 Alueen nykytilan ja luonnonympäristön kuvaus	6
3.1.3 Rakennettu ympäristö	8
3.1.4 Tiestö ja tekninen huolto	8
3.1.5 Maanomistus	9
3.2 Suunnittelutilanne	9
3.2.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT)	9
3.2.2 Maakuntakaava	9
3.2.3 Yleiskaava	11
3.2.4 Asemakaava	12
3.2.6 Rakennusjärjestys	13
3.2.7 Tehdyt selvitykset	13
3.2.8 Pohjakartta	13
4. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET	13
4.1 Asemakaavan suunnittelun tarve	13
4.2 Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset	13
4.3 Osallistuminen ja yhteistyö	13
4.3.1 Osalliset	13
4.3.2 Vireilletulo	14
4.3.3 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt	14
4.3.4 Viranomaisyhteistyö	14
4.4 Asemakaavan tavoitteet	14

4.4.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet	14
4.5 Asemakaavaratkaisu	16
4.6 Mielipiteet ja niiden huomioon ottaminen	16
4.6.1 Valmisteluvaihe	16
4.6.2 Ehdotusvaihe	17
5. Asemakaavan kuvaus.....	17
5.1 Kaavan rakenne	17
5.1.1 mitoitus.....	17
5.2 Kaavan vaikutukset.....	17
5.2.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön ja taajamakuvaan	17
5.2.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön.....	17
5.2.3. Vaikutukset liikenteeseen.....	18
5.2.4 Vaikutukset kulttuuri - ja arkeologiseen ympäristöön	18
5.2.5 Vaikutukset maisemaan	18
5.2.6 Vaikutukset virkistykseen ja reitistöön.....	18
5.2.7 Vaikutukset ihmisiin ja elinoloihin.....	18
5.2.8 Vaikutukset saamelaiskulttuuriin ja poronhoitoon	18
5.2.9 Vaikutukset kunnallistekniikkaan	18
5.2.10 Vaikutukset hulevesien hallintaan.....	19
5.3 Suhde valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin	19
5.3.1 Suhde maakuntakaavaan	19
5.3.2 Suhde yleiskaavaan.....	19
5.4 Kaavamerkinnot ja määräykset	20
5.5 Nimistö.....	21
6. Asemakaavan toteutus	21
Yhteystiedot.....	22

1.5 Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista

- LIITE 1. Asemakaavan seurantalomake
- LIITE 2. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
- LIITE 3. Kaavan laatimispäätös
- LIITE 4. Luontoselvitys
- LIITE 5. Valmisteluvaiheen vastineraportti
- LIITE 6. Liikennemelukartat

1.6 Lähdemateriaali

- Saariselän osayleiskaava 10.11.2011, JKMM Oy

- Lapin liitto: www.lapinliitto.fi
- Inergia Keyagua-sovellus
- Luontoselvitys 15.7.2025, luontokartoittaja Maire Puikko
- Saariselän länsiosan liikenneverkko, liikennesuunnitelma 20.10.2025 SITOWISE
- Ivalo, Saariselkä, Asemakaavan muutos, Liikennemeluselvitys 16.10.2025 SITOWISE

2. TIIVISTELMÄ

2.1 Kaavaprosessin vaiheet

- Tekninen lautakunta on tehnyt päätöksen Urkinpuiston alueen kaavoituksesta 5.2.2025 § 10.
- Kaavoitus kuulutettiin vireille ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma asetettiin yleisesti nähtäville 19.3.2025.
- Valmisteluvaiheen kuuleminen 9.7.-15.8.2025.
- Ehdotusvaiheen kuuleminen
- Tekninen lautakunta
- Kunnanhallitus/valtuusto

2.2 Asemakaava

Alueella on voimassa Lapin lääninhallituksen 26.1.1990 U 85 vahvistama asemakaava sekä valtuuston 11.11.1993 § 79 ja 27.5.1999 § 39 hyväksymät asemakaavat.

2.3 Asemakaavan toteuttaminen

Urkinpuiston kaavamuutoksen toteutuessa Saariselän liiketonttien määrä kasvaa ja alueella viipyvien ihmisten määrä lisääntyy. Laanilantien pohjoisosan saneeraus parantaa liikenneturvallisuutta ja kaavamuutos mahdollistaa Urkinpuiston liikunta-alueen kehittämisen.

3. LÄHTÖKOHDAT

3.1 Selvitys suunnittelualueen oloista

3.1.1 Alueen yleiskuvaus

Suunnittelu koskee n. 7.7 ha kokoista asemakaava-aluetta. Alue rajoittuu lännessä valtatie-4:ään ja

pohjoisosassa Saariseläntiehen. Pohjois- ja eteläpuolella aluetta ympäröivät vanhat asuinalueet. Keskellä suunnittelualuetta sijaitsevat Urkinpuiston monitoimikenttä ja jääkiekkokaukalo. Suunnittelualuetta halkoo Laanilantie, joka on tärkeä kulkuväylä eteläpuolisille asemakaava-alueille. Itäpuolella sijaitsee Urho Kekkosen kansallispuisto, jonka rajalle on matkaa n. 600m.

Urkinpuiston jääkiekkokaukalo ja monitoimikenttä.

3.1.2 Alueen nykytilan ja luonnonympäristön kuvaus

Kaavoitettavalta alueelta on laadittu luontoselvitys 15.7.2025, laatijana luontokartoittaja Maire Puikko. Luontoselvitys löytyy kaavaselostuksen liitteenä.

Kaavoitettava alue sijaitsee Saariselän keskustan läheisyydessä. Urheilukenttä on rakennettu suunnittelualueen keskiosaa hallitsevalle suo- ja rämealueelle, mistä löytyy myös matonpesupaikka ja säähavaintoasema. Alueen lounaisosassa sijaitsee koirapuisto. Suoalueiden lisäksi alueelta löytyy mäntymetsää Laanilantien ja valtatie-4 väliseltä alueelta sekä rakennettujen kortteleiden ympäriltä. Puusto on suurimmaksi osaksi nuorta

mäntymetsää, mutta seassa on muutamia vanhoja mäntyjä.

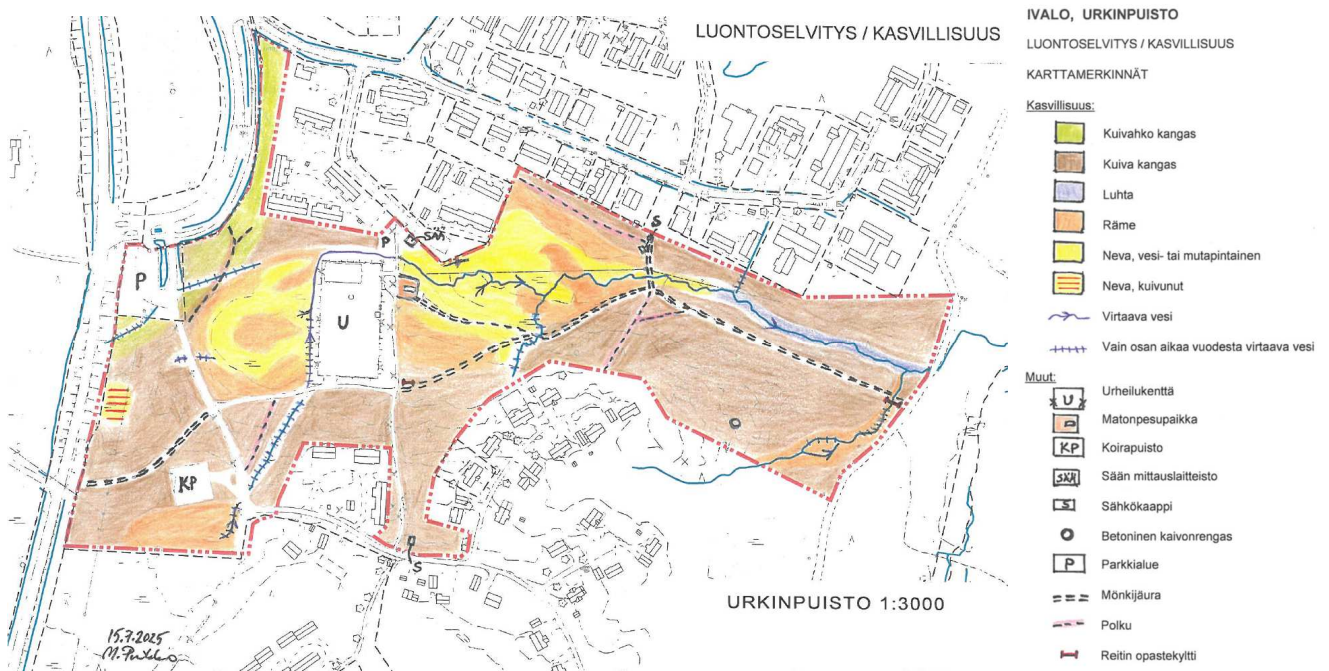
Luonnontilaista räme/neva-aluetta.

Luontoselvityksen lintukartoituksessa touko- kesäkuussa alueella havaittiin kirjosiippo, urpiainen, räkättirastas, harakka, vihervarpunen ja taivaanvuohi. Myöhemmin heinäkuussa lajimäärä lisääntyi varpusella ja variksella.

Alueen metsätyypit koostuvat kuivasta ja kuivahkoista kankaista, joista kuivaa kangasta on eniten. Suotyypppejä alueelta löytyy kaksi, kitukasvuisia mäntyjä kasvavia rämeitä sekä saroja kasvavia nevoja. Yhdessä suotyyppit muodostavat lettonevarämeen.

Puusto metsissä ja soilla on suurimmaksi osaksi luonnontilaista, iältään 50-200-vuotiasta mäntyä. Alueelta löytyy myös muutamia isoja yli 300 vuotiaita aihkeja. Koivua kasvaa seassa pensasmaisena ja ne ovat tunturikoivuja.

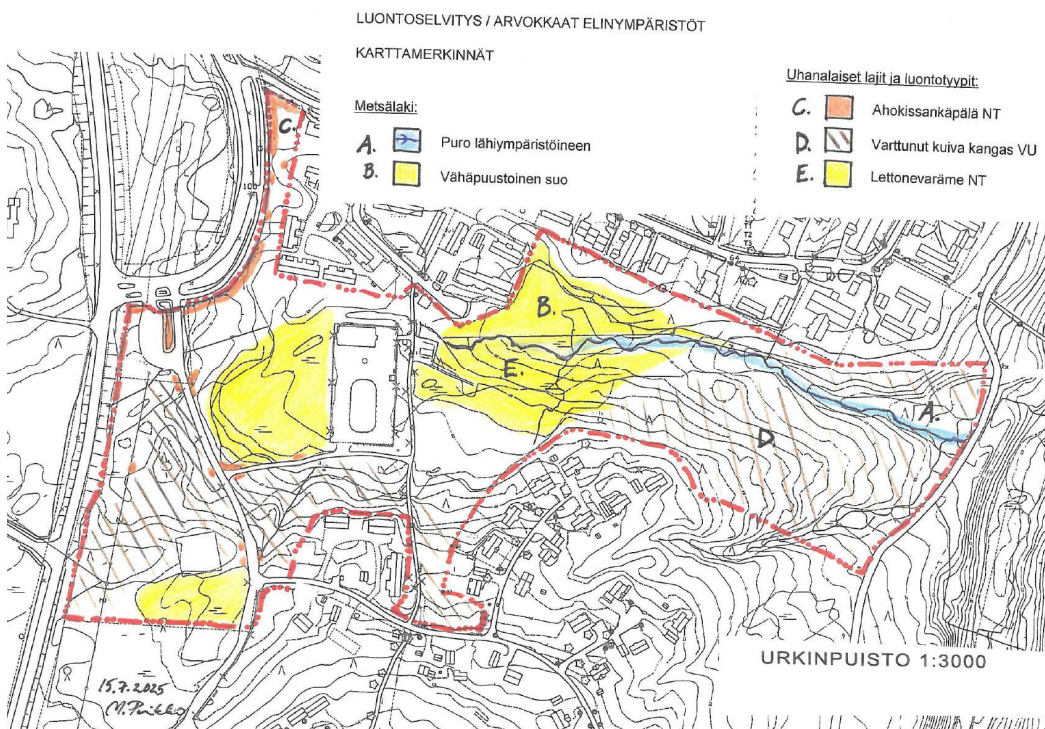
Alueen kasvillisuus koostuu pääasiassa mustikoista, juolukoista, puolukoista, variksenmarjoista ja kanervista. Tunturikasveista riekonmarjaa kasvaa jonkin verran.

Suunnittelualueen löytyy vesi- ja metsälain mukaisista arvokkaista elinympäristöistä *puro lähiympäristöineen* sekä *vähäpuustoista suota*.

Uhanalaisia lajeja alueella on lähinnä teiden varsilla kasvava *ahokissankäpälä*, joka on uhanalaisuusluokituksessa silmälläpidettävä NT. Linnuista uhanalaisia ovat alueella tavatut *varpunen* (erittäin uhanalainen EN) sekä *harakka* (silmälläpidettävä NT).

Kartoitetun alueen kuivat kankaat kuuluvat Suomen luontotyyppien uhanalaisuusluokituksen 2018 mukaisiin *varttuneisiin kuiviin kankaisiin*, joiden uhanalaisuusluokitus on VU vaarantunut. Toinen uhanalainen luontotyyppi on *lettonevaräme*, joka on luokiteltu silmälläpidettäväksi NT.

3.1.3 Rakennettu ympäristö

Suunnittelualueella ei ole huoltorakennusten lisäksi muuta rakennuskantaa. Aluetta hallitsee Urkinpuiston sorapintainen urheilukenttäalue, jolla sijaitsee jääkiekkokaukalo sekä monitoimi- ja leikkikenttä. Lisäksi alueella on asfalttipintainen Laanilantie sekä urheilualueen itäpuolitse kulkeva valaistu kevyen liikenteen väylä. Laanilantietä ja kevyen liikenteen väylää yhdistää kevyesti rakennettu sorapintainen tie.

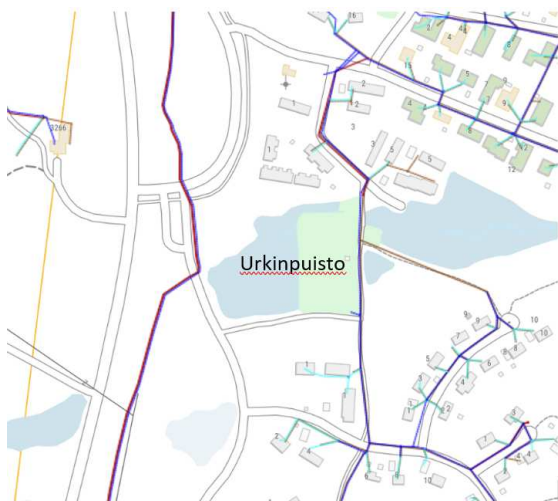

Suunnittelualueetta halkova kevyen liikenteen väylä.

3.1.4 Tiestö ja tekninen huolto

Kulku suunnittelualueelle tapahtuu valtatie 4:ltä Saariselän eteläisestä liittymästä ja siitä välittömästi Laanilantielle kääntyen tai vaihtoehtoisesti Urkintien kautta alueen pohjoispuolelta. Laanilantie on kaavoitettavan alueen runkotie, joka kulkee etelä- pohjois-suuntaisesti alueen läpi. Kävellessä tai pyöräillen alueelle on helppo tulla Urkintieltä lähtevää kevyen liikenteen väylää pitkin, joka on myös osa Laanilaan menevää kävelyreittiä.

Suunnittelualueen läpi kulkee kaksi kunnallistekniikkaan kuuluvaa putkilinjaa. Laanilantien varressa oleva paineviemärilinja on Kiilopäältä ja Kakslauttasesta tuleva runkolinja. Kaavan rakentamisen yhteydessä vesi- ja viemärintilinjat sekä sähköverkostot laajennetaan kattamaan koko suunnittelualueen tarpeet.

Vesi- ja viemärilinjojen sijainti (Inergia Keyagua).

3.1.5 Maanomistus

Suunnittelu kohdistuu Suomen valtion omistamalle kiinteistöille; 148-893-0102-0001 SAARISELKÄ ja Inarin kunnan omistamalle kiinteistölle 148-409-0057-0127 SAARISELKÄ.

3.2 Suunnittelutilanne

3.2.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT)

Valtioneuvosto on päättänyt valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2017. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa alueidenkäyttölain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Kuntien kaavoituksessa on otettava huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja niiden toteuttamista on edistettävä.

Tavoitteet jakautuvat viiteen kokonaisuuteen:

1. toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen

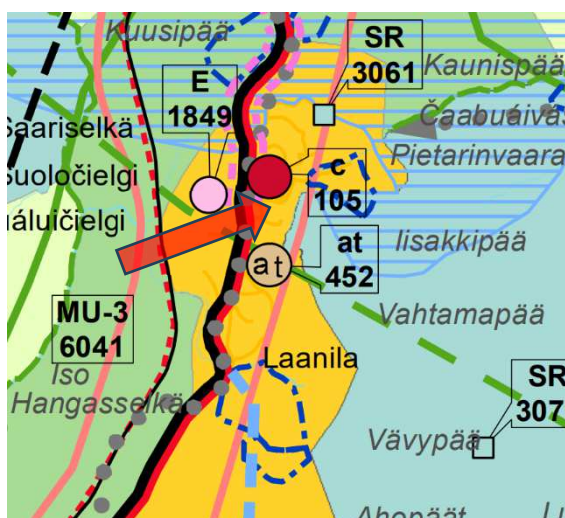
2. tehokas liikennejärjestelmä

3. terveellinen ja turvallinen elinympäristö

4. elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat

5. uusiutumiskykyinen energiahuolto

3.2.2 Maakuntakaava

Maakuntakaava on yleispiirteinen suunnitelma alueiden käytöstä maakunnassa tai sen osa-alueella. Uudessa 26.8.2024 voimaan tullessa Pohjois-Lapin maakuntakaavassa 2040 Urkinpuiston alueelle kohdistuu seuraavat keskeisimmät merkinnät- ja määräykset:

(at) (452) Saariselkä	KESKUSKYLÄ Merkinnällä osoitetaan alueita, joilla pyritään säilyttämään tai joille suunnitellaan maaseudun peruspalveluita ja joita voidaan pitää sopivina rakentamisalueina. Alueella tulee säilyttää ja kehittää monipuolisesti maaseudun elinkeinoja, palveluja, asutusta ja kulttuuriympäristöä.
--	---

RM (1423) Saariselkä	MATKAILUPALVELUJEN ALUE/KOHDE Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittäviä matkailupalvelujen alueita, kuten matkailu- ja lomakeskuksia, lomakylä, lomahotelleja, leirintäalueita tai muita vastaavia matkailua ja majoitusta palvelevia toimintoja. <i>Alueen suunnittelussa on huolehdittava siitä, että matkailun kehittämistarpeet sovitetaan alueen luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristöarvoihin niitä hyödyntäen. Saamelaisten kotiseutualueella otetaan huomioon saamelaisten kulttuuriperintö- ja ympäristöarvojen erityispiirteet.</i> <i>Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa alueelle voidaan osoittaa matkailu-, virkistys ja urheilupalvelujen lisäksi vapaa-ajan ja pysyvää asutusta.</i> <i>Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on pääosin tukeuduttava rakennettuun ympäristöön siten, että alueen luonnonympäristö- ja maisema-arvoja vaalitaan sekä virkistys- ja ulkoilun tarpeet turvataan.</i>
mv (8402) Vuotso-Saariselkä-Ivalo	MATKAILUN VETOVOIMA-ALUE, MATKAILUN JA VIRKISTYKSEN KEHITTÄMISEN KOHDEALUE Merkinnällä osoitetaan matkailun ja virkistys- vyöhykkeitä, joihin kohdistuu alueidenkäytöllisiä kehittämistarpeita ja niiden yhteensovittamista. <i>Aluetta tulee kehittää matkailukeskusten, matkailupalvelukohteiden, maaseutumatkailun, palvelujen ja reitistöjen yhteistoiminnallisena kokonaisuutena alueen pääkäyttötarkoitusten kanssa yhteen sopivalla tavalla. Matkailun toimintoja tulee kehittää ensisijaisesti olemassa olevaa rakennetta täydentäen. Kulttuuriperintö-, maisema- ja luontoarvoja tulee vaalia matkailun vetovoimatekijöinä.</i> <i>Saamelaisten kotiseutualueella alueidenkäytön suunnittelussa turvataan saamelaisille alkuperäiskansana oikeus ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan.</i>
LK 	JÄÄMEREN KÄYTÄVÄ Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti tärkeä kansainvälinen kehittämiskäytävä. <i>Käytävää kehitetään kansainvälisenä liikennekäytävänä, jonka maankäytön suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota liikenteen sujuvuuteen ja turvallisuuteen, liikenteen ja matkailun palveluihin, liikenneympäristön laatuun sekä luonnon-, maiseman- ja kulttuuriympäristöarvoihin. Maankäytön suunnittelussa on otettava huomioon korkealuokkaisten liikenneyhteyksien sekä energia- ja tietoliikennejohtojen tilavaraukset sekä rajoitukset ympäröivälle maankäytölle. Saamelaisten kotiseutualueella alueidenkäytön suunnittelussa turvataan saamelaisille alkuperäiskansana oikeus ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan.</i>
sa 	SAAMELAISTEN KOTISEUTUALUEEN RAJA Merkinnällä osoitetaan saamelaisten kotiseutualueen raja. Saamelaisten kotiseutualueella tarkoitetaan Enontekiön, Inarin, Utsjoen kuntien alueita sekä Sodankylän kunnassa sijaitsevaa Lapin paliskunnan aluetta. <i>Viranomaisien on varattava saamelaiskäräjille tilaisuus tulla kuulluksi ja neuvotella kaikista laajakantoisista ja merkittävistä toimenpiteistä, jotka voivat välittömästi ja erityisellä tavalla vaikuttaa saamelaisten asemaan alkuperäiskansana ja jotka koskevat saamelaisten kotiseutualueella yhdyskuntasuunnittelua, valtionmaan, suojelualueiden ja erämaa-alueiden hoitoa, käyttöä, vuokrausta ja luovutusta, kaivosmineraaleja sisältävän esiintymän etsintää ja hyödyntämistä sekä valtion maa- ja vesialueilla tapahtuvaa kullanhuuhtontaa taikka muuta vastaavaa saamelaisten kieleen, kulttuuriin tai heidän asemaansa alkuperäiskansana alueiden käyttöön liittyvää asiaa.</i> <i>Metsähallituksen hallinnassa olevien luonnonvarojen hoito, käyttö ja suojelu on sovitettava yhteen Saamelaiskäräjistä annetussa laissa tarkoitettulla saamelaisten kotiseutualueella siten, että saamelaisten kulttuurin harjoittamisen edellytykset turvataan, sekä poronhoitolaissa tarkoitettulla poronhoitoalueella siten, että poronhoitolaissa säädetyt velvoitteet täytetään.</i> <i>Porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetukilain mukaisissa toimenpiteissä on kiinnitettävä erityistä huomiota saamelaisten mahdollisuuksiin ylläpitää ja kehittää</i>

kulttuurimuotoonsa kuuluvia elinkeinoja saamelaisten kotiseutualueella. Saamelaisten kotiseutualueella metsätalouden tulisi käyttää luontaista uudistamista sille soveltuvilla kohteilla ja välttää maanpinnan voimakasta käsittelyä.

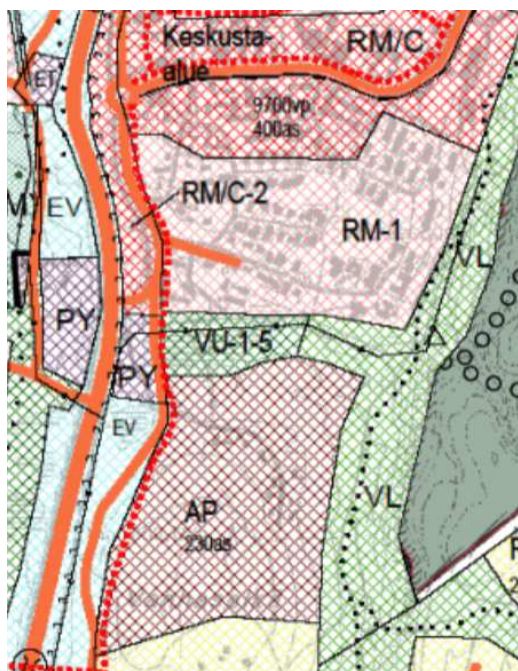
Alla otanta koko maakuntakaava-aluetta koskevista kaavamääräyksistä;

Alueidenkäyttöä ja toimintoja suunniteltaessa tulee edistää yhdyskuntarakenteen eheyttämistä, elinympäristön laadun parantamista sekä joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen edellytysten kehittämistä. Suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota alueen erityisolosuhteisiin.

Saamelaisten kotiseutualueella alueidenkäytön suunnittelussa turvataan saamelaisille alkuperäiskansana oikeus ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan.

Alueidenkäytön suunnittelussa on alueen erityispiirteisiin tukeutuen otettava huomioon arvokkaat luonnonympäristöt, arvokkaat maisema-alueet, rakennetut kulttuuriympäristöt, saamelaisen kulttuuriympäristön erityispiirteet ja arkeologinen kulttuuriperintö sekä kiinnitettävä erityistä huomiota rakennetun ympäristön laatuun. Suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta sekä edistettävä luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.

3.2.3 Yleiskaava

Yleiskaava on ohjeena laadittaessa asemakaavaa.

Suunnittelualueella koskeva Saariselän osayleiskaava on hyväksytty Inarin kunnanvaltuustossa 10.11.2011 § 57 ja kaava on tullut voimaan 28.5.2014.

Yleiskaavassa suunnittelualueelle kohdistuu seuraavat kaavamerkinnot:

	URHEILU- JA VIRKISTYSPALVELUIDEN ALUE Saariselän keskustan urheilu- ja virkistyspalvelualue. Alueelle voidaan sijoittaa urheilua ja liikuntaa palvelevia rakennuksia. Alueelle tulee laatia asemakaava, jossa määritellään urheilu-, virkistys- ja vapaa-ajan toimintoja palvelevien laitteiden ja rakenteiden ja rakennusten sijainti ja rakentamisen laajuus.
	JULKISTEN PALVELUJEN JA HALLINNON ALUE
	SUOJAVIHERALUE
	PIENTALOVALTAINEN ASUNTOALUE

	KESKUSTATOIMINTOJEN JA MATKAILUPALVELUJEN ALUE Valtatie neljän viereinen keskusta-alue. Asemakaavaa laadittaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota alueen ympäristökuvaan, viihtyisyyteen ja omaleimaisuuteen sekä liikennejärjestelyjen, huoltoliikenteen, paikoituksen ja jalankulkuympäristön toteutukseen. Erityistä huomiota tulee kiinnittää rakentamisen ja ympäristön ilmeelle nelostien suuntaan. Nelostien aiheuttama melu tulee ottaa huomioon. Alueelle voidaan sijoittaa huoltoasema.
---	---

3.2.4 Asemakaava

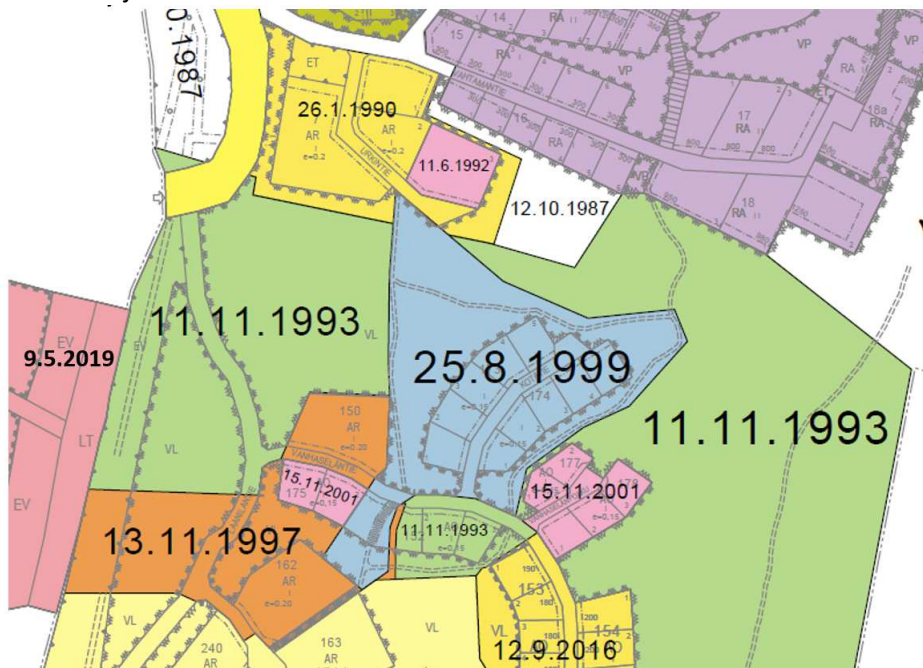
Alueella on voimassa Lapin lääninhallituksen 26.1.1990 U 85 vahvistama asemakaava sekä valtuuston 11.11.1993 § 79 ja 27.5.1999 § 39 hyväksymät asemakaavat.

	Lähivirkistysalue.
	Suo-jäviheräalue.

3.2.5 Lähiympäristön kaavatilanne

Muutosalueen ympäristön asemakaavat ovat vahvistuneet 26.1.1990, 11.11.1993, 13.11.1997, 25.8.1999, 12.6.2008 ja 9.5.2019.

3.2.6 Rakennusjärjestys

Inarin kunnan rakennusjärjestys on hyväksytty Inarin kunnanvaltuustossa 26.6.2014 ja se on ollut voimassa 5.8.2014 lähtien. Rakennusjärjestystä ollaan uusimassa lähitulevaisuudessa.

3.2.7 Tehdyt selvitykset

Asemakaavoituksessa hyödynnetään yleiskaavoituksen ja aikaisemman asemakaavoituksen aikana tehtyjä selvityksiä. Alueelle tehtiin luontoselvitys kesällä 2025 ja liikennemeluselvitys 16.10.2025.

3.2.8 Pohjakartta

Alueen pohjakartta on ETRS GK-27 koordinaattijärjestelmässä ja kartan korkeusjärjestelmä on N2000. Pohjakarttaa on täydennetty maastomittauksin kesällä 2025.

4. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

4.1 Asemakaavan suunnittelun tarve

Saariselän alueelle on toivottu yrittäjien toimesta helposti saavutettavaa tasamaan hiihtoharjoittelualuetta. Saariselän eteläisen liittymän alue on sopiva tasamaan hiihtoharjoitteluun. Samalla tarkastellaan pysyvän asumisen sallivien liiketonttien sijoittamista alueelle sekä Laanilantien pohjoisen liittymän turvallisuuden parantamismahdollisuuksia.

4.2 Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset

Inarin kunnan tekninen lautakunta päätti käynnistää 5.2.2025 § 10 Kaunispään asemakaavan muutoksen suunnittelualueella Laanilantien tielinjan muuttamiseksi, liiketonttien osoittamiseksi ja Urkinpuiston urheilualueen kehittämiseksi.

4.3 Osallistuminen ja yhteistyö

Kaikilla, joiden oloihin tai etuihin asemakaavoitus vaikuttaa, on oikeus osallistua asemakaavoitusprosessiin ja vaikuttaa siihen osaltaan.

4.3.1 Osalliset

Keskeisiä viranomaistahoja ovat:

- Lapin ELY-keskus
- Lapin liitto
- Arktisen Lapin ympäristönsuojelu
- Inarin kunnan rakennusvalvontaviranomainen
- Inarin kunnan terveydensuojeluviranomainen
- Saamelaismuseum Siida
- metsähallitus

Yhteisöjä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään:

- Tunturiverkko Oy
- Inarin Lapin Vesi Oy
- Paliskuntain yhdistys
- Ivalon paliskunta
- Inarin luonnonystävät

- saamelaiskäräjät
- Saariselän alueen hoito-osuuskunta

4.3.2 Vireilletulo

Kaavoitus kuulutettiin vireille ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma asetettiin yleisesti nähtäville 19.3.2025.

4.3.3 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt

Alueen maanomistajilla ja niillä, joiden asumiseen, työnteeseen tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään, on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta.

Kaavoituksen vireille tulosta, osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävillä olosta kuulutettiin 19.3.2025 lehdessä ja Inarin kunnan internet-sivulla. Maanomistajille, vuokraoikeuden haltijoille sekä muille osallisille asiasta tiedotettiin kirjeitse tai sähköpostitse.

Kaavaluonnoksen nähtävillä olosta kuulutettiin lehdessä 9.7.2025 ja Inarin kunnan internet-sivuilla. Maanomistajille, vuokraoikeuden haltijoille sekä muille osallisille asiasta tiedotettiin kirjeitse tai sähköpostitse.

Kaavaehdotuksen nähtävillä olosta kuulutetaan lehdessä ja Inarin kunnan internet-sivuilla. Maanomistajille, vuokraoikeuden haltijoille sekä muille osallisille asiasta tiedotetaan kirjeitse tai sähköpostitse.

Asiakirjat asetetaan nähtäville myös Inarin kunnantalon tekniselle osastolle sekä internetin sivuille www.inari.fi *Palvelut – tekniset palvelut – kaavoitus – vireillä olevat kaavat – asemakaavat.*

4.3.4 Viranomaisyhteistyö

Kaavaluonnos lähetettiin tiedoksi keskeisille viranomaisille ja yhteisöille.

Kaavaehdotuksen tullessa yleisesti nähtäville keskeisiltä viranomaistahoilta ja yhteisöiltä pyydetään lausunnot.

Viranomaisneuvotteluja pidetään tarvittaessa.

4.4 Asemakaavan tavoitteet

4.4.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

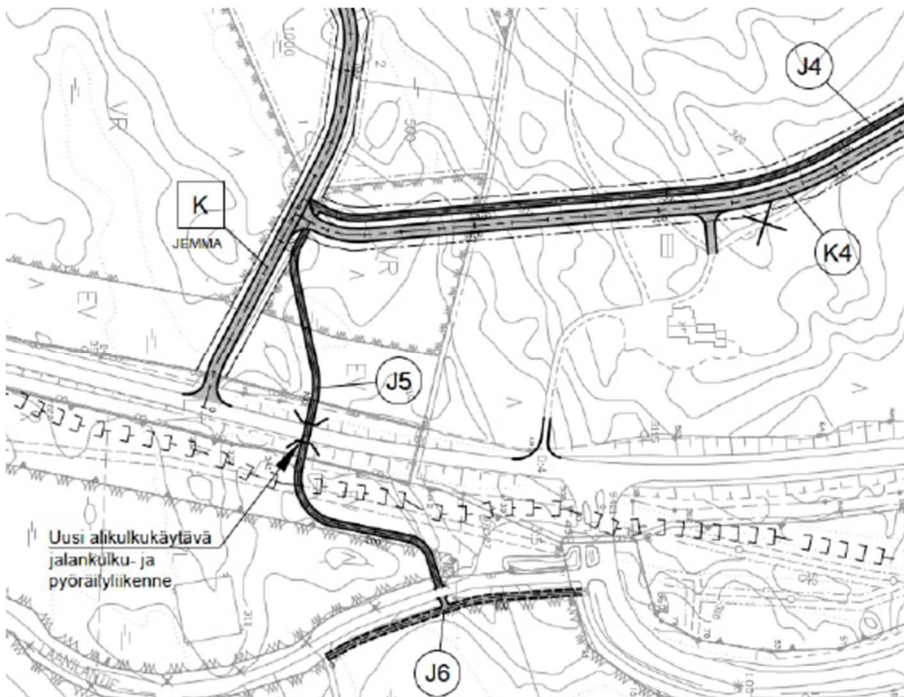
Saariselän alueelle on toivottu yrittäjien toimesta helposti saavutettavaa tasamaan hiihtoharjoittelualuetta. Urkinpuiston alueella on jo valmiiksi rakennettuja liikuntapaikkoja, joten sinne on luontevaa sijoittaa uusi hiihtoharjoittelualue. Kaavoituksen yhteydessä tarkastellaan myös liiketonttien sijoittamista alueelle sekä Laanilantien pohjoisen liittymän turvallisuuden parantamismahdollisuuksia.

Alustavissa suunnitelmissa Laanilantien risteys oli tarkoitus siirtää idemmäksi keskustan suuntaan, mutta toimenpide vaatisi huomattavia pengerryksiä ja aiheuttaisi merkittävää maisemahaittaa. Laanilantien turvallisuutta parannetaan varaamalla tilaa kevyen liikenteen väylälle, joka jatkuisi Laanilantien liittymästä Vanhaseläntien risteyskseen asti.

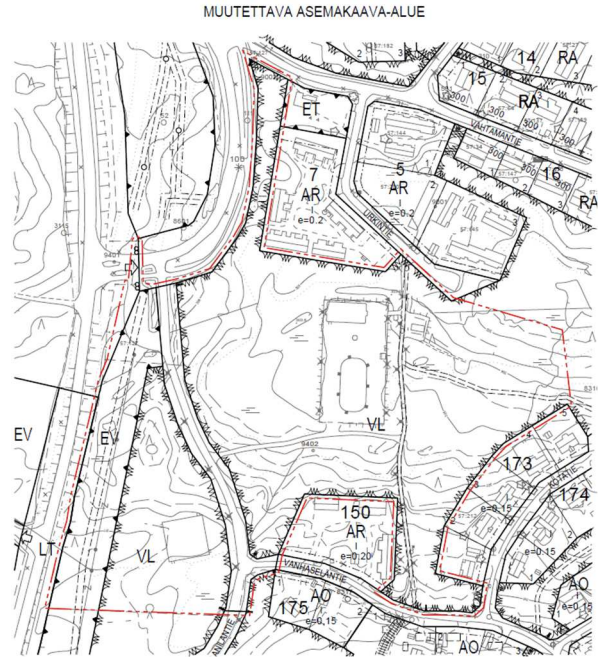
Laanilantien liittymä (katselusuunta nelostien suunnalta)

Saariselän länsiosaan on laadittu 16.10.2025 liikenneverkkosuunnitelma, jonka tavoitteena on tehdä länsiosan kehittyville maankäyttöalueille liikenneverkon runkosuunnitelma, jota voidaan käyttää pohjana alueen maankäytön kehittämisessä ja asemakaavojen laadinnassa. Urkinpuiston asemakaavan muutoksessa on osoitettu ohjeellinen varaus kevyelle liikenteelle Saariselän länsiosan ja Laanilantien väliselle liikenteelle. Liikenneverkkosuunnitelman mukaan alueiden välinen kevyt liikenne kulkisi valtatie-4 alitse.

Saariselän länsiosan liikenneverkkosuunnitelma (vaihe 3.SITOWISE 2025)

4.5 Asemakaavaratkaisu

Laanilantien sijainti säilyy ennallaan. Tien käytettävyyttä parannetaan erillisellä kevyen liikenteen väylällä, joka jatkuu Vanhaseläntien risteykseen saakka. Laanilantien risteyksessä olevalle LP-alueelle järjestetään kulku ainoastaan Laanilantien kautta, mikä parantaa risteysalueen turvallisuutta. Laanilantieltä osoitetaan myös ohjeellinen kevyen liikenteen väylä valtatie yli Saariselän länsipuolelle.

4.6 Mielenpitoet ja niiden huomioon ottaminen

4.6.1 Valmisteluvaihe

Lausuntopyyntö lähetettiin Lapin Ely-keskukselle, Lapin liitolle, Saamelaismuseo Siidalle, Tunturiverkko Oy:lle, Inarin Lapin Vesi Oy:lle, metsähallitukselle, Arktisen Lapin ympäristönsuojelulle, Inarin Luonnonystävät ry:lle, saamelaiskäräjille, Paliskuntain yhdistykselle, Ivalon palikunnalle, Lapin pelastuslaitokselle ja Inarin kunnan rakennusvalvonta- sekä terveydensuojeluviranomaiselle.

Lausunnon kaavaluonnoksesta antoivat Lapin Ely-keskus, Lapin liitto, Saamelaismuseo Siida, metsähallitus, Paliskuntain yhdistys sekä Inarin kunnan rakennusvalvonta. Lisäksi terveydensuojeluviranomainen ilmoitti, että valmisteluvaiheesta ei ole lausuttavaa.

Valmisteluvaiheesta annettujen lausuntojen sekä lisäselvitysten pohjalta tehty muutokset

- Suunnittelualueetta laajennettiin Saariseläntien risteysalueelle, myös LP-alueetta laajennettiin valtatie-4 suuntaan. Kaavamääräyksiin lisättiin maininta, että liittymä pysäköintialueelle sallitaan ainoastaan Laanilantien kautta (lausunto, Lapin ELY-keskus).
- Suunnittelualueelta laadittiin liikennemeluserveys ja kaavakarttaa täydennettiin melumääräyksiin ja merkinnöin (lausunto, Lapin ELY-keskus). Liikennemelukartat lisättiin kaavaselostuksen liitteisiin.
- Kaavaehdotukseen lisättiin KL-kortteleita koskeva merkintä, joka sallii asuinhuoneistojen rakentamisen toiseen kerrokseen (lausunto, Inarin kunnan rakennusvalvonta).
- Kaavoitusta koskevat Pohjois-Lapin maakuntakaavan 2040 kaavamääräykset lisättiin kaavaselostukseen ja kohtaa **5.3.1 Suhde maakuntakaavaan** täydennettiin (lausunto, Lapin liitto).

- Luontoselvityksen pohjalta kaavaehdotukseen lisätiin vesilain mukainen suojelumerkintä (**s-4**) sekä uhanalaisien luontotyyppien säilyttämistä koskeva kaavamerkintä (**luo-6**).
- Koirapuistolle suunniteltu varaus poistettiin kaavaehdotuksesta, koska alueen siirtäminen suoalueelle vaatisi kestävän maapohjan rakentamisen ja vaarantaisi uhanalaisen luontotyyppien säilyttämisen.

4.6.2 Ehdotusvaihe

Lausuntopyyntö lähetetään Lapin Ely- keskukselle, Lapin liitolle, Saamelaismuseum Siidalle, Tunturiverkko Oy:lle, Inarin Lapin Vesi Oy:lle, Metsähallitukselle, Arktisen Lapin ympäristönsuojelulle, Inarin Luonnonystävät ry:lle, saamelaiskäräjille, Paliskuntain yhdistykselle, Ivalon palikunnalle, Lapin pelastuslaitokselle ja Inarin kunnan rakennusvalvonta- sekä terveydensuojeluviranomaiselle.

5. Asemakaavan kuvaus

5.1 Kaavan rakenne

5.1.1 mitoitus

Suunnittelualan pinta-ala on 7,74 ha, joka sisältää;

- urheilu- ja lähivirkistysalueita: 5,16 ha
- liikerakennusten korttelialueita: 0,89 ha
- suojaviheraluetta: 0,72 ha sekä
- pysäköinti- ja katualueita: 0,96 ha

Kaavoitettavan alueen rakennusoikeus on yhteensä 3500 k-m² ja rakennuskortteleiden keskimääräinen tehokkuusluku e= 0.39.

5.2 Kaavan vaikutukset

5.2.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön ja taajamakuvaan

Kaavan toteutuminen tulee muuttamaan Urkinpuiston liikunta-alueen yleisilmettä. Liikerakennusten sijoittuminen Laanilantien varteen ja Laanilantien parantaminen kevyen liikenteen väylän rakentamisen myötä tekevät alueesta houkuttelevamman kävellen tai polkupyörällä liikkuville matkailijoille.

Etelästä päin tultaessa liikerakennusten näkyminen Laanilantieltä valtatie-4:lle saa Saariselän taajaman alkamaan visuaalisesti aikaisemmin. Saariselän eteläisen liittymän pysäköintipaikan kehittäminen houkuttelevaksi, voi myös pysäyttää ohiajavia poikkeamaan alueella.

5.2.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Suurin vaikutus luonnonympäristöön aiheutuu alueelle suunnitellusta uudisrakentamisesta. Uhanalaisten luontotyyppien ja arvokkaiden elinympäristöjen säilymistä turvataan kaavamerkinnoin ja -määräyksin. Vesilaissa suojeltujen kohteiden säilyttäminen turvataan erillisillä suojelumerkinnoilla. Rakentamiseen varatuilla alueilla kaavamääräyksillä ohjataan säästämään puustoa ja aluskasvillisuutta.

Suunnittelualan itäpuolella n. 600 m päässä sijaitsee Urho Kekkosen kansallispuisto, joka on osa UK-puisto-Sompio-Kemihaara-Natura 2000 –luonnonsuojelualuetta. Kaunispään asemakaavan muutos kohdistuu yleiskaavassa ja asemakaavassa rakentamiseen varatulle alueelle, eikä sillä katsota olevan negatiivisia vaikutuksia Natura 2000- luonnonsuojelualueeseen.

5.2.3. Vaikutukset liikenteeseen

Suunnittelualue tukeutuu Saariselän matkailukeskuksen palveluihin. Liikenne keskustan ja suunnittelualueen välillä lisää Laanilantien alkupään liikennettä jonkin verran.

Liikenneturvallisuutta alueella parantavat Laanilantien alkupäähän suunniteltu kevyen liikenteen väylä sekä liittymän poistaminen Saariseläntieltä risteysalueen läheisyydessä olevalle pysäköintialueelle (LP-alue).

5.2.4 Vaikutukset kulttuuri - ja arkeologiseen ympäristöön

Alueella ei ole havaittu muinaismuistolailla suojeltuja kohteita eikä kulttuuriperintöarvoja.

5.2.5 Vaikutukset maisemaan

Suurin maisemallinen vaikutus kohdistuu valtatie-4:lle sekä Vanhaseläntien ja Urkintien rakennuskortteleihin, joihin uudet liikerakennukset tulevat suojapuustosta huolimatta osittain näkymään.

Rakennusten kerroslukua, korkeutta ja väritystä säädellään kaavamääräyksin, tämän ansiosta rakentamisen vaikutukset kauko- ja lähimaisemaan jäävät vähäisiksi. Puuston säilyttämistä edistävillä kaavamerkinnoilla ja –määräyksillä ehkäistään maisemahaittoja.

Suunnittelualue ei sijaitse valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella.

5.2.6 Vaikutukset virkistykseen ja reitistöön

Suunniteltu hiihtoharjoittelualue pysäköintipaikkoineen parantaa alueen hyödyntämistä virkistysalueena. Alueen itäpuolella n. 500 m päässä kulkeva ensilumenlatu/ulkoilureitti on tärkeä yhdysreitti Laanilan ja Saariselän keskustan välillä. Suunnittelualueen länsiosassa sijaitsee moottorikelkkailu-ura, jonka käytettävyys säilyy ennallaan kaavamuutoksen jälkeen. Kaavamerkinnoin varmistetaan reitti yhteyksien toimivuus suunnittelualueen sisällä ja alueelta pois.

5.2.7 Vaikutukset ihmisiin ja elinoloihin

Monipuolinen liikunta-alue Saariselän keskustan läheisyydessä vaikuttaa positiivisesti alueen elinoloihin ja lisää ihmisten hyvinvointia. Laanilantien pohjoisosan parantaminen edistää alueella asuvien ja väliaikaisesti liikkuvien liikenneturvallisuutta. Yritystoiminnan mahdollistaminen Laanilantien varrelle parantaa alueen palveluiden saatavuutta ja tuo lisää työpaikkoja.

5.2.8 Vaikutukset saamelaiskulttuuriin ja poronhoitoon

Inarin kunta kuuluu saamelaisten kotiseutualueeseen. Alueidenkäytön suunnittelussa tulee turvata saamelaisille alkuperäiskansana oikeus ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan.

Suunnittelualue sijaitsee Ivalon paliskunnan alueella ja paliskunnalla on alueella poronhoitolain mukainen vapaa laidunnusoikeus. Poronhoidon edellytyksiä kaava-alueella on turvattu kaavamääräyksillä ja merkinnoilla sekä osoittamalla riittävästi yhtenäisiä viheralueita. Kaavamuutoksella ei ole merkittävää vaikutusta saamelaiskulttuuriin ja poroelinkeinoon.

5.2.9 Vaikutukset kunnallistekniikkaan

Kaunispään asemakaava-alue kuuluu Inarin kunnan vahvistamaan vesihuoltolaitoksen toiminta-alueeseen. Kaavan rakentamisen yhteydessä vesi-, viemäri- sekä sähköverkostot laajennetaan kattamaan koko asemakaavan laajennusalue.

5.2.10 Vaikutukset hulevesien hallintaan

Kaavamääräyksillä edellytetään huomioimaan rakentamisessa maaston luonnolliset valumareitit sekä säilyttämään rakennuspaikojen rakentamattomat osat luonnontilaisina. Maaperään imeytymättömät hulevedet tulee ohjata hallitusti katujen kuivatusojiin tai viheralueille. Kaavamääräys edellyttää, että rakennuslupa-asiakirjoihin tulee sisältyä hulevesien käsittelysuunnitelma.

5.3 Suhde valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin

Saariselän keskustan lähialueiden kehittäminen edistää toimivan yhdyskunnan ja kestävän liikkumisen periaatteita. Keskustan läheisyydessä sijaitseva monipuolinen liikunta-alue palveluineen edistää kävelyn ja pyöräilyn hyödyntämismahdollisuuksia, joilla on suora yhteys vähähiiliseen ja resurssitehokkaaseen yhdyskuntakehitykseen.

Laajat viheralueet turvaavat virkistyskäytön ja ekologisten yhteyksien kannalta arvokkaiden aluekokonaisuuksien säilymistä sekä turvaavat viheralueverkon jatkuvuutta. Reittejä koskevilla kaavamerkinnöillä tuetaan virkistysalueita yhdistäviä laajempia kokonaisuuksia.

Liikerakennuksille tarkoitettujen tonttien tarjonnan varmistaminen edistää Saariselän alueen elinvoimaisuutta sekä tukee elinkeino- ja yritystoimintaa alueella.

Hulevesien käsittelyä ja rakentamistapaa koskevilla kaavamääräyksillä edistetään sään ääri-ilmiöihin varautumista.

Kaavamääräyksillä ja kaavamerkinnöillä sekä yhtenäisillä viheralueilla tuetaan saamelaiskulttuurin ja elinkeinojen kannalta merkittävien alueiden säilymistä.

5.3.1 Suhde maakuntakaavaan

Suunnittelualueen pääkäyttömerkintä on maakuntakaavassa RM; *matkailupalveluiden alue/kohde* ja siihen kohdistuu merkintä at; *keskuskylä*. Maakuntakaava ei ole oikeusvaikutteisen yleiskaavan eikä asemakaavan alueella voimassa, mutta on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi.

Asemakaavan muutoksessa alueelle sijoitettavat liiketontit sekä urheilu- ja virkistyspalveluiden alue täydentävät Saariselän matkailukeskuksen palveluja ja toteuttavat maakuntakaavaa tukemalla alueen kehittymistä matkailupalveluiden alueena. Yleisistä maakuntakaavan määräyksistä asemakaavan muutoksessa toteutuu mm. yhdyskuntarakenteen eheyttäminen, elinympäristön laadun parantaminen, arvokkaiden elinympäristöjen huomioiminen, poronhoidon alueidenkäytölliset toimintaedellytykset sekä luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilyttäminen. Asemakaavan laajennus on uuden 26.8.2024 voimaan tulleen Pohjois-Lapin maakuntakaavan 2040 linjausten mukainen.

5.3.2 Suhde yleiskaavaan

Yleiskaavassa suunnittelualueelle kohdistuu useita kaavamerkintöjä; **VU-1-5**: Urheilu ja virkistyspalveluiden alue, **PY**: Julkisten palveluiden ja hallinnon alue, **RM/C-2**: Keskustatoimintojen ja matkailupalveluiden alue, **EV**: Suojaviheralue ja **AP**: Pientalovaltainen asuinalue. Kaavamuutoksessa uudisrakentaminen kohdistuu keskustatoimintojen ja matkailupalveluiden sekä julkisten palveluiden ja hallinnon alueille.

Asemakaavan muutos on 28.5.2014 lainvoimaan tulleen Saariselän osayleiskaavan linjausten mukainen.

5.4 Kaavamerkinnot ja määräykset

ASEMAKAAVAMERKINNÄT:

	Liikerakennusten korttelialue. Alueelle saa rakentaa myös asuinhuoneistoja sekä pääkäyttötarkoitusta palvelevia toimistotiloja. Asuinhuoneistot tulee sijoittaa liikerakennuksen ylimpään kerrokseen. Alueen kerrosalasta saa käyttää enintään 40% asuin- ja toimistotiloja varten.
	Lähivirkistysalue.
	Urheilu- ja virkistyspalvelujen alue.
	Yleinen pysäköintialue.
	Suojaviheralue.
	3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.
	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.
	Osa-alueen raja.
	Ohjeellinen tontin raja.
151	Korttelin numero.
2	Ohjeellisen tontin numero.
URKINJOTOS	Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.
500	Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.
	Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.
	Nuoli osoittaa rakennusalan sivun, johon rakennus on rakennettava kiinni.
	Katu.
	Jalankululle varattu alueen osa.
	Ohjeellinen yleiselle jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa.
	Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.
	Moottorikelkkailureitti
	Ohjeellinen ulkoilureitti/latu
	Merkintä osoittaa rakennusalan sivun, jonka puoleisen rakennuksen ulkoseinien sekä ikkunoiden ja muiden rakenteiden äänieristävyyden on oltava vähintään 30 dBA.
	Luonnontilainen tai luonnontilaisen kaltainen puro. Kohteen luonnontilan vaarantaminen on kielletty vesilainsäädännön mukaisesti. Puron uoman luonnontilan vaarantava toimenpide vaatii vesilain mukaisen luvan.
	Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue. Alueella on uhanalaisia luontotyyppisiä, joiden säilymistä ei saa vaarantaa.

ASEMAKAAVAMÄÄRÄYKSET:

Yleiset määräykset:

Asemakaavan korttelialueelle on rakennettava vähintään:

KL korttelissa 1ap / 100 k-m²

Pelastusreitit tulee toteuttaa siten, että hälytysajoneuvot pääsevät tarvittaessa uloskäyntien ja varateiden läheisyyteen.

Maaston luonnolliset valumavesireitit tulee huomioida rakentamisessa. Luonnonmukaisesti maaperään imeytymättömät hulevedet tulee ohjata hallitusti katujen kuivatusojiin tai viheralueille. Uudisrakennusten rakennuslupa-asiakirjoihin tulee sisältyä hulevesien käsittelysuunnitelma.

Rakennuspaikkojen rakentamattomat osat on säilytettävä ja hoidettava luonnonmukaisina.

Saariseläntien ja Laanilantien risteyksessä olevalle yleiselle pysäköintialueelle sallitaan kulku ainoastaan Laanilantien kautta.

Alueen valaistus kortteleissa ja tiealueilla tulee suunnitella siten, että valaistus ei häiritse maisemassa. Valaisimien suunnattavuuteen ja hajavalon määrään tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Alueen suunnittelussa ja käytössä on huolehdittava ettei toiminnasta aiheudu huomattavaa haittaa ympäröivälle alueelle ja poronhoidolle.

Rakennusten perustaminen:

Rakennukset on perustettava maaston mukaisesti, maastoa muokkaavia huomattavia pengerryksiä ei sallita. Maaperän rakennettavuus on selvitettävä ennen rakentamiseen ryhtymistä. Mahdolliset pengerrykset ja luiskaukset tulee käsitellä kivettyinä tai ne tulee viimeistellä siirtokunttapeitteellä.

Rakentamistapa:

Palomääräysten sallimissa rajoissa julkisivumateriaalina tulee käyttää joko puuta tai puuta ja luonnonkiveä, julkisivujen alaosissa ja sokkelissa luonnonkiveä, rappautta tai korkeatasoista betonipintaa. Julkisivun pääasiallinen sävy tulee olla tumma. Katteen tulee sointua maastoon ja kaukomaisemaan, mistä syystä katon värin on oltava tummanharmaa tai musta.

Rakennusten tulee muodostaa värisävyiltään, materiaaleiltaan ja kattomuodoltaan yhtenäinen kokonaisuus. Rakennuksissa tulee olla harjakatto, kattokaltevuus 1:3-1:4 sekä pitkät räystäät.

Rakennusten asuin-, liike- ja toimistotiloissa tulee alittaa valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaiset sisämelutason ohjearvot. Melutaso asuntojen sisällä ei saa ylittää päiväohjearvoa 35 dBA (LAeq) eikä yöohjearvoa 30 dBA (LAeq). Melutaso liikkeiden ja toimistojen sisällä ei saa ylittää päiväohjearvoa 45 dBA (LAeq).

Tarpeetonta maaperän rikkomista, kasvillisuuden poistoa ja puiden kaatamista tulee välttää. Maastoon rakennusaikana tulleet vauriot tulee korjata ympäröivän maaston mukaiseksi esim. siirtokunttapeitteellä.

5.5 Nimistö

Asemakaavan muutoksessa muodostuu uusi katu URKINJOTOS. Asemakaava-alueen nimistö pohjautuu entiseen tasavallan presidenttiin Urho Kekkoseen (s. 3.9.1900- k. 31.8.1986). Suunnittelualueen itäpuolella sijaitsee myös Urho Kekkosen kansallispuisto.

6. Asemakaavan toteutus

Asemakaavan mukainen rakentaminen voidaan aloittaa kaavam muutoksen saatua lainvoiman.

Yhteystiedot

Inarin kunta
Tekninen osasto
Piiskuntie 2
99800 Ivalo
kaavoitus@inari.fi

Ivalossa 28.10.2025

Mika Roininen
kaavasuunnittelija
p. 0400 943 534

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	Inari	Täyttämispvm	29.8.2025
Kaavan nimi	Kaunispään asemakaavan muutos; Urkinpuisto		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	19.3.2025
Pysyvä kaavatunnus		Kunnan kaavatunnus	
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	7,7484	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	

Ranta-asemakaava	Rantaviivan pituus [km]	
Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	7,7484	100,00	3500	0,05	0,0463	3500
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä	0,8904	11,5	3500	0,39	0,8904	3500
T yhteensä						
V yhteensä	5,1639	66,6			-1,2296	
R yhteensä						
L yhteensä	0,9671	12,5			0,5188	
E yhteensä	0,7270	9,4			-0,1333	
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	0,0000	0,00	0	0,0000	0

Rakennussuojelut	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm ±]	[k-m² ±]
Yhteensä	0	0	0	0

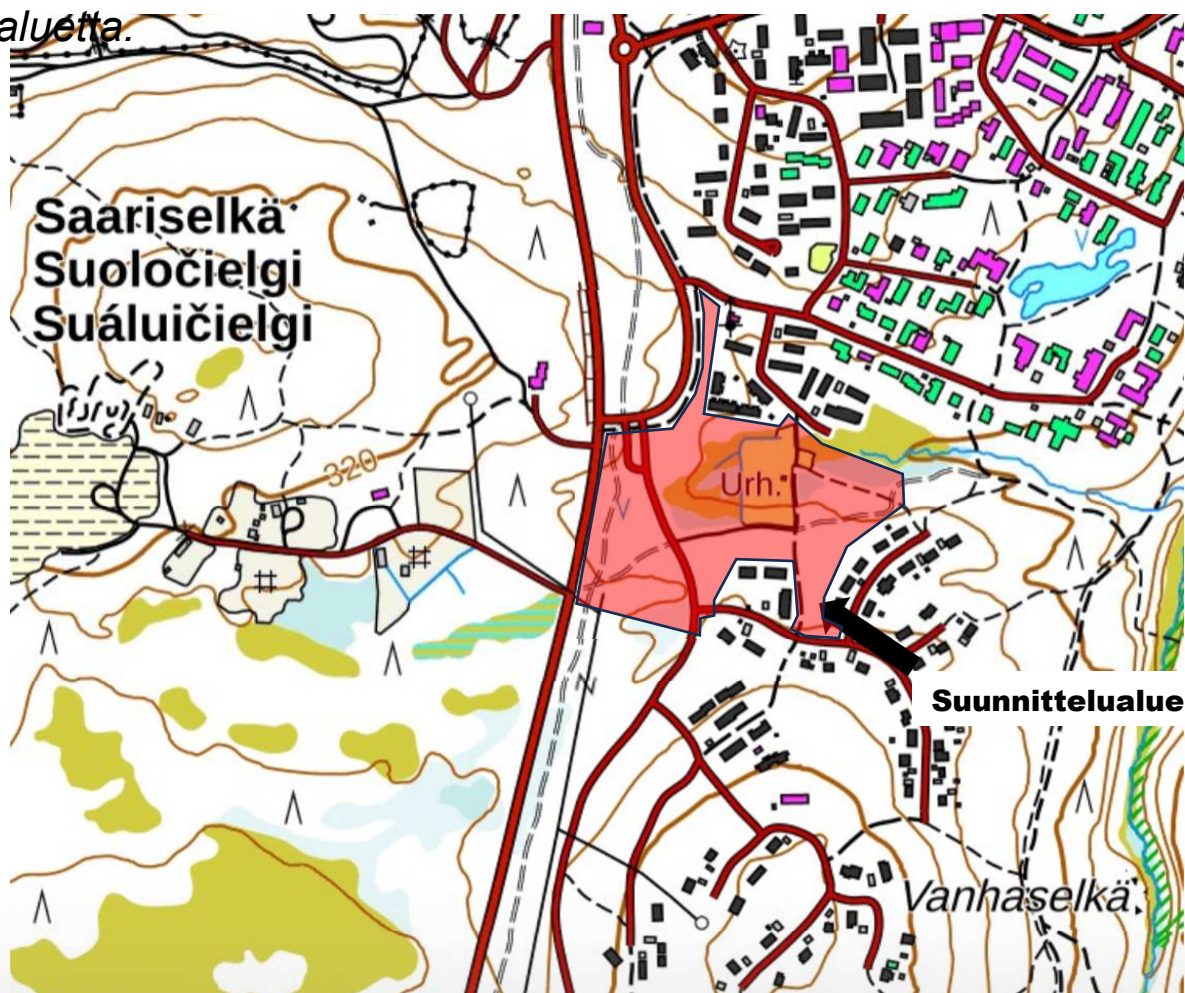
Alamääräykset tai -merkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m ² ±]
Yhteensä	7,7484	100,00	3500	0,05	0,0463	3500
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä	0,8904	11,5	3500	0,39	0,8904	3500
KL	0,8904	100,0	3500	0,39	0,8904	3500
T yhteensä						
V yhteensä	5,1639	66,6			-1,2296	
VL	0,5778	11,2			-5,8157	
VU	4,5861	88,8			4,5861	
R yhteensä						
L yhteensä	0,9671	12,5			0,5188	
Kadut	0,6624	68,5			0,2141	
LP	0,3047	31,5			0,3047	
E yhteensä	0,7270	9,4			-0,1333	
EV	0,7270	100,0			-0,1333	
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Kaunispään asemakaavan muutos laajennus; Urkin- puisto

Asemakaavan muutos koskee Laanilantien pohjoisosaa sekä viereistä urheilualuetta.

Organisaatio:Inarin kunta
Yhteystiedot:Piiskuntie 2 99800 Ivalo, inari@inari.fi, www.inari.fi
Osasto / hanke / viite:Tekninen osasto / kaavoitus
Pääotsikko:Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
Lyhyt kuvaus:Urkinpuiston ja Laanilantien pohjoisosan kaavoitus
Laadittu / voimaantulo:10.4.2025
Diaarinumero:31/10.02.03/2025

Suunnittelualue

Asemakaavan muutos ja laajennusalue sijaitsee Saariselällä Laanilantien pohjoisosassa ja Urkinpuiston alueella.

Suunnittelun lähtökohdat ja tavoitteet

Asemakaavan muutos ja laajennus on käynnistetty teknisen lautakunnan päätöksellä kaavan laatimisesta 5.2.2025 § 10.

Suunnittelualueen kaavoitus kuulutetaan vireille 19.3.2025. Tavoitteena on Laanilantien pohjoisosan parantaminen, liiketonttien osoittaminen alueelle sekä Urkinpuiston liikunta-alueen kehittämisen.

Tavoitteena on myös tehdä maankäyttösopimus (AKL 91 b §) maanomistajan kanssa.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet välittyvät kaavoitukseen maakuntakaavan ja osayleiskaavan kautta.

Kaavoitustilanne

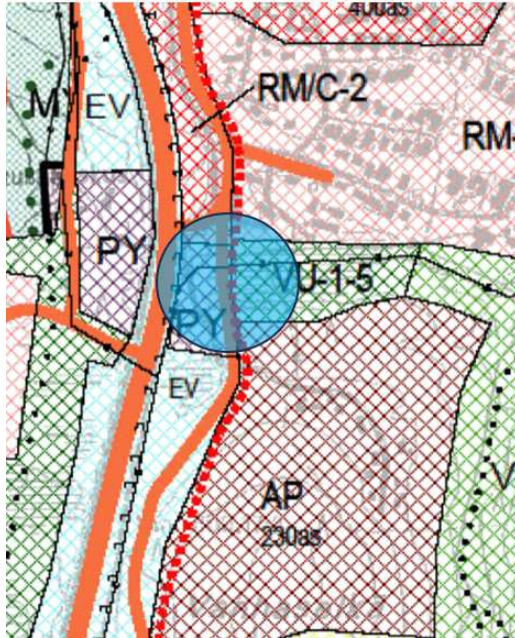
Maakuntakaava

Maakuntakaava on yleispiirteinen kaava, joka toimii ohjeena kuntien kaavoitukselle ja muulle alueidenkäytön suunnittelulle. Suunnittelualue sisältyy Pohjois-Lapin maakuntakaavaan 2040, joka on tullut voimaan 18.9.2024.

Alue on osoitettu maakuntakaavassa matkailupalveluiden alueeksi **RM** (1423 Saariselkä). *Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittäviä matkailupalvelujen alueita, kuten matkailu- ja lomakeskuksia, lomakyliä, lomahotelleja, leirintäalueita tai muita vastaavia matkailua ja majoitusta palvelevia toimintoja.*

Yleiskaava

Suunnittelualueetta koskeva Saariselän osayleiskaava on hyväksytty Inarin kunnanvaltuustossa 10.11.2011 § 57 ja kaava on tullut voimaan 28.5.2014. Yleiskaavassa alueelle kohdistuu seuraavat merkinnät:

VU-1-5: Urheilu ja virkistyspalveluiden alue

PY: Julkisten palveluiden ja hallinnon alue

RM/C-2: Keskustatoimintojen ja matkailupalveluiden alue

Kuva 1 Saariselän osayleiskaava

Asemakaava

Suunnittelualueen asemakaava on hyväksytty Inarin kunnanvaltuustossa 11.11.1993 § 79.

Kaavamuutosalueella on lähivirkistysaluetta; **VL**, katualuetta sekä suojaviheraluetta; **EV**.

Kuva 2 Voimassa oleva asemakaava

Vaikutusten arviointi

Asemakaavan vaikutuksia arvioidaan suunnittelun kuluessa. Kaavaa laadittaessa selvitetään suunnitelman yleiset vaikutukset, valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutuminen, vaikutukset maakuntakaavan, yleiskaavan sisältövaatimusten toteutuminen, toteuttamisen ympäristövaikutukset ja arvioidaan vaikutusta liikenteeseen ja reittien riittävyyteen.

Asemakaava laaditaan mahdollisia olemassa olevia selvityksiä hyödyntäen ja niitä tarvittaessa täydentäen. Alueelta on laadittu 15.7.2025 valmistunut luontoselvitys sekä 16.10.2025 laadittu liikennemeluselvitys. Selvitykset on tehty siltä alueelta, jolla kaavalla arvioidaan olevan merkittäviä vaikutuksia.

Osalliset

Osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään (AKL 62§).

Tässä asemakaavan muutoksessa osallisia ovat ainakin:

- Kaava-alueen asukkaat sekä muut toimijat
- metsähallitus, Laatumaa
- Lapin ELY-keskus
- Lapin liitto
- Arktisen Lapin ympäristönvalvonta
- Inarin kunta, rakennusvalvonta
- Inarin kunta, terveydensuojeluviranomainen
- Lapin pelastuslaitos
- Tunturiverkko Oy
- Inarin Lapin Vesi Oy
- Saamelaismuseo Siida
- Paliskuntain yhdistys
- Ivalon paliskunta
- saamelaiskäräjät
- Inarin luonnonystävät ry
- Saariselän alueen hoito-osuuskunta
- Muut tahot ilmoituksensa mukaan

Viranomaisyhteistyö

Viranomaisneuvottelu pidetään tarvittaessa. Keskeisiltä viranomaistahoilta pyydetään lausunnot kaavaehdotuksen tullessa nähtäville

Kaavoituksen kulku ja vuorovaikutuksen järjestäminen

Osalliset voivat ottaa osaa kaavan valmisteluun, arvioida sen vaikutuksia ja lausua kaavasta mielipiteensä. Viranomaisilta ja tarvittavin osin myös muilta tahoilta pyydetään erilliset lausunnot.

Kuulutukset, osallistumis- ja arviointisuunnitelma, valmisteluvaiheen aineisto sekä kaavaehdotus ovat kaavoituksen eri vaiheiden aikana virallisesti nähtävillä osoitteessa: Inarin kunnanvirasto, Piiskuntie 2, 99800 Ivalo sekä internetissä kunnan verkkosivuilla osoitteessa www.inari.fi/fi/palvelut/tekniset-palvelut/kaavoitus/vireilla-olevat-kaavat. Osallisille tiedotetaan kaavoituksen etenemisestä kirjeitse.

Aloitustaihe (2025)

- Kootaan lähtötiedot ja asetetaan kaavalle tavoitteet ja laaditaan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS), joka on nähtävillä koko kaavoitustyön ajan internetissä kaavoituksen sivuilla sekä kunnantalolla Ivalossa. Suunnitelmaa täydennetään tarvittaessa työn aikana.
- Asemakaavoitus kuulutetaan vireille 19.3.2025

Valmisteluvaihe (2025)

- Kaavaluonnos oli nähtävillä 9.7.-15.8.2025

Ehdotustaihe (2025-2026)

Hyväksyminen (2026)

- Asemakaavan hyväksymisestä päättää Inarin kunnanvaltuusto.

Kuva 3 Ilmakuva/ajantasakaava suunnittelualueesta

Yhteystiedot

Lisätietoja kaavoituksesta ja palautetta vastaanottavat:

Inarin kunta / Tekninen osasto
Piiskuntie 2 / 99800 Ivalo

Yleinen kaavoituksen sähköpostiosoite:

kaavoitus@inari.fi

Mika Roininen, kaavasuunnittelija

p.0400 943 534

mika.roininen@inari.fi

Venla Jomppanen, kaavoitusinsinööri

p. 040 621 3823

venla.jomppanen@inari.fi

Kaunispään asemakaavan muutos; Urkinpuisto / kaavoituksen käynnistäminen

Tekninen lautakunta 05.02.2025 § 10
31/10.02.03/2025

Valmistelija

Kaavoitusinsinööri

Saariselälle on usein toivottu helppokulkuista tasamaan hiihtohalsteria harjoitustarkoituksiin. Yrittäjät järjestävät hiihtokouluja matkailijoille, jotka eivät ole aikaisemmin koskaan hiihtäneet. Esimerkiksi Urho Kekkosen kansallispuiston lähtöportilla sijaitsevan ladulla on heti korkeuseroja ja kokemattomat hiihtäjät tällaisilla latuosuuksilla saattavat olla häiriöksi muille hiihtäjille.

Saariselän eteläisen liittymän aluetta on mahdollisuus kehittää sekä maastohiihdon tarpeisiin että yritystoiminnan toimintaedellytyksien vahvistamiseksi. Laanilantien katualueen sijaintia voisi muuttaa ja uudelleenlinjaus vapauttaisi tilaa esimerkiksi liiketonttien sijoittumiselle valtatie 4 ja Laanilantien väliin.

Alue on lyhyen matkan päässä keskustasta. Mahdolliset liiketontit houkuttelevat toimintoja ja matkailijoita myös Saariseläntien eteläisen liittymän suuntaan. Saariseläntien oikealla puolella kulkee tilava kevyenliikenteenväylä, jota myöten alue on hyvin saavutettavissa jalan. Tasamaan hiihtolatu keskustan läheisyydessä melko näkyvällä paikalla palvelisi sekä yrittäjiä, matkailijoita että kuntalaisia ja asukkaita. Vanhaselän asuinalue sijaitsee Urkinpuiston eteläpuolella ja yhteys Saariselän latuverkostoon on mahdollista viedä myös Urkipuiston kautta.

Kartta alueesta ohessa, muutosalue tarkentuu kaavoituksen edetessä.

Esittelijä

Tekninen johtaja Reetta-Mari Tammela

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta päättää käynnistää Kaunispään asemakaavan muutoksen alueella Laanilantien tielinjan muuttamiseksi, liiketonttien osoittamiseksi ja Urkinpuiston alueen kehittämiseksi.

Päätös

Tekninen lautakunta hyväksyi yksimielisesti teknisen johtajan ehdotuksen.

Tiedoksi: metsähallitus

Lisätietoja: tekninen johtaja Reetta-Mari tammela, puh. 040 655 1611
reetta-mari.tammela@inari.fi

INARI SAARISELKÄ, URKINPUISTO

LUONTOSELVITYS

Maire Puikko
luontokartoittaja
15.7.2025

1. ALUEEN KUVAUS

Kartoitettava alue, nimeltään Urkinpuisto sijaitsee Saariselän kyläkeskustan eteläpuolella Urkintien ja Vanhaseläntien välissä. Alue on pääosin rakentamatonta ja sen länsirajana on valtatie 4, pohjoisraja seuraa Urkintien ja Vantamantien varren rakennettujen tonttien rajoja, itäraja on Prospektorinreitti ja eteläraja mutkittelee Kotatien ja Vanhaseläntien tonttien rajojen pohjoispuolella. Kartoitettavan alueen koko on noin 200 metriä pohjois-eteläsuuntaisena ja noin 650 metriä itä-länsisuuntaisena ja on noin 12 hehtaarin kokoinen.

Alue on alavaa suota jonka läpi virtaa puro itään ja suon reunoilla maasto nousee loivasti kuivaksi kangasmetsäksi. Alueen keskiosalla sijaitsee urheilukenttä, matonpesupaikka ja säähavaintolaitteisto sekä alueen lounaisosassa sijaitsee koirapuisto. Luoteiskulmassa on parkkipaikka samoin kuin urheilukentän pohjoispuolella ja sähkökoppi niin pohjoisrajan kuin etelärajan lähellä..

Alueen läpi virtaa puro joka saa vetensä nevasoilta ja alueella on useampiakin vedenjuoksu-uomia mutta niissä virtausta on vain lumensulamisvesien aikaan.

Alueen läpäisee länsiosassa Laanilantie ja keskiosassa urheilukentän itäpuolella kevyenliikenteentie, näitä kahta etelä-länsisuuntaista asfalttipäälysteistä tietä yhdistää itä-länsisuuntainen soratie. Mönkijäura kulkee itä-länsisuuntaisena alueen läpi ja tämä reitti on merkitty kylteillä – Prospektorinreitillä kyltti Saariselkä Centrum 0,8 km ja keskiosan kevyenliikenteentien kohdalla sinisellä hiihtäjän, pyöräilijän, kävelijän ja koiran kuvalla. Eri puolelle aluetta on syntynyt muutamia polkuja ihmisten tekeminä oikopolkuina.

2. KARTOITUSMENETELMÄ JA -AIKA

Alue kartoitettiin siten että ensin käytiin touko-kesäkuun vaihteessa kuuntelemassa ja havainnoimassa linnut maastossa ja sitten kasvien parhaimpaan kukkimisaikaan heinäkuussa tehtiin kasvien kartoitukset. Metsä- ja suotyyppien, puuston ja kasvilajien lisäksi maastokarttaan merkittiin muut alueelta löytyvät yksityiskohdat.

Myöhemmin sisätyönä tehtiin kasvillisuus- ja arvokkaat elinympäristöt -kartat ja kirjoitettiin sanallinen luontoselvitys.

Tämä luontoselvitys koskee vain kasvillisuutta, erillistä sienikartoitusta ei mielestäni tarvita siksi, että uhanalaiset sienet ovat pääasiassa rehevimpien alueiden sieniä, ja ne alueet tulevat jo kasvillisuuden perusteella luokitelluiksi arvokkaiksi elinympäristöiksi.

3. LINNUT JA MUUT ELÄIMET

Lintukartoitus tehtiin 28.5.2025 ja 2.6.2025 jotka olivat lintujen muuttoaikana erittäin sopiva lintukartoituksen tekoon vaikka hieman sateisia olivatkin.

Linnuista äänessä olivat Inarin Lapille tyypilliset lajit: kirjosieppo, urpiainen, räkättirastas, harakka ja ei-niin tyypilliset lajit vihervarpunen ja taivaanvuohi. Heinäkuussa lajimäärä lisääntyi varpusella ja variksella.

Muista eläimistä alueella havaittiin maassa olevista jätöksistä, että alueella on liikkunut

jäniksiä ja poroja.

4. KASVILLISUUS

Metsätyypeiltään alue on kuivaa ja kuivahkoa kangasta siten, että eniten on kuivaa kangasta ja vain luoteiskulmassa on kuivahkoa kangasta. Suotyypeistä alueella on kitukasvuisia mäntyjä kasvavaia rämeitä ja saroja kasvavia nevoja, jotka muodostavat yhdessä lettonevarämeen.

Puusto metsissä ja soilla on suurimmaksi osaksi luonnontilaista. Puusto on pääasiassa mäntymetsää, jossa kasvaa 50-200-vuotiaista mäntyä tiheähkösti ja joukossa on myös isoja yli 300-vuotiaita elinvoimaisia aihkeja. Koivuja kasvaa pensasmaisina joukossa ja ovat tunturikoivuja. Puustossa on jonkin verran pystykeloja ja maassa lahoppua. Rämesoilla puusto on noin 50-150-vuotiaista kitukasvuista mäntyä väljästi kasvavana.

Kasvillisuuden muodostavat pääasiassa mustikat, juolukat, puolukat, variksenmarjat ja kanervat mutta tunturikasveista myös riekonmarjaa kasvaa siellä täällä. Rämeillä kasvuston muodostavat joko tyypilliset rämevarvut tai rehevämmät lettolajit ja nevasoilla yleisimpinä ovat eri saralajit.

Kuivilla kankailla puusto on aina mäntyvaltaista ja jos lehtipuita esiintyy ne jäävät useimmiten pensaskerrokseen. Yleensä pensaita ei ole lainkaa paitsi katajaa pienikokoisena siellä täällä. Kenttäkerroksessa kanerva on valtalaji mutta puolukka on myös runsas, mustikka taas melko niukka. Varttuneissa metsissä variksenmarja on tavallisesti runsaampi kuin kanerva.

Kartoitettavalla alueella kuivaa kangasta on länsi-, itä- ja eteläosalla. Puusto on mäntykoivusekametsää siten, että 50-200-vuotiaiden mäntytien seassa kasvaa harvakseltaan noin 300-vuotiaita paksujen mäntyjä. Koivuja on melko vähän ja ne kasvavat tupasmaisina ja ovat tunturikoivua. Pitkälle lahonneita kantoja on siellä täällä ilmaisemassa, että alueelta on aikoinaan otettu poimimalla paksuja mäntyjä.

Kasvilajeista yleisimpinä kasvaa kanerva, variksenmarja, puolukka ja mustikka, mutta myös katajaa, vaivaiskoivua ja riekonmarjaa löytyy. Sammalista yleisimpinä ovat seinä- ja kynsisammal. Jäkäläpeite on keskimäärin runsaampi kuin sammalpeite ja muodostaa paikoin vain jäkälää kasvavia jäkälälaikkuja.

Kuivahkoilla kankailla mänty on yleisin puulaji ja hieskoivu kasvaa kohtalaisesti mutta ei ole kovin runsas. Muut yleiset puulajimme haapa, pihlaja ja raita ovat kuivahkoilla kankailla kitukasvuisia, kuitenkin puiksi varttuvia yksittäisiä sekapuita. Pensaskerros on heikosti kehittynyt ja kenttäkerros vahvasti varpuvaltainen – puolukka on lähes aina mustikkaa peittävämpi ja variksenmarja runsastuu kohti pohjoista. Kanervaa esiintyy kuivahkoilla kankailla lähes aina.

Kartoitettavalla alueella kuivahkoa kangasta on pienialainen kuvio luoteiskulmassa. Puusto on pääosin noin 150-200-vuotiaista mäntyä harvasti kasvavana.

Kasvilajeista kasvaa eniten variksenmarjaa, puolukkaa, mustikkaa ja katajaa. Vähän kasvaa kanervaa. Sammalista seinäsammal on yleisin ja sen peittävyys on selvästi suurempi kuin jäkälän.

Luhdat ovat tulvavaikutteisia soita, jotka sijaitsevat vesistön vaikutuspiirissä. Ne ovat metsä- ja vesiekosysteemien vaihtumisvyöhykkeitä, joilla on hyvin suuri merkitys luonnon monimuotoisuudelle.

Kartoitettavalla alueella luhtaa on itään virtaavan puron reunoilla kapeana kaistaleena.

Heinä- ja sarakasvillisuutta edustavat mm. aapasara, luhtavilla, siniheinä, lapinnuijasara, jouhisara ja keltasara mutta myös maariankämmeekkää esiintyy..

Rämeet jaetaan kasvillisuuden ja turpeen paksuuden mukaan eri luokkiin ja Urkinpuiston kartoitettavalla alueella sijaitsevilta rämeiltä löytyy lettonevarämettä. Lettonevarämeillä kasvaa rahkamättäillä kitukasvuista mäntyä ja mättäiden välissä on vesipintaa sekä lettoruohoja on yleisesti.

Kartoitettavalla alueella lettonevarämettä on keskiosan nevojen reunoilla ja yksi pienempi alue etelärajan lähellä. Puustona rämeillä kasvaa harvassa kitukasvuista mäntyä mättäillä, mutta lettorämeillä mättäiden välissä on vesi- tai mutapintaa.

Kasveista yleisimpiä ovat lettonevarämeillä tupasluikka, karhunruoho, tupasvilla, siniyökönlehti ja kataja mutta myös kanerva ja vaivaiskoivu kasvavat mättäiköillä ja pyöreälehtikihokki kasvaa paljailla mutapinnoilla. Sammalista karhun-, kynsi- ja rahkasammal ovat vallitsevia.

Nevat voidaan jakaa kosteuden ja kasvillisuuden mukaan eri luokkiin ja Urkinpuiston kartoitettavalla alueella sijaitsevat nevat ovat tarkemmalta määrittelyltään lettonevoja.

Kartoitettavalla alueella vesi- tai mutapintaisia saroja ja heiniä kasvavia nevoja on alueen keskiosassa.

Kasvillisuus lettonevoilla muodostuu eri saralajeista mm. aapasara, lapinnuijasara, jouhisara ja tupassara mutta runsaana esiintyy tupas- ja luhtavillaa ja siniheinää, myös kurjenjalkaa ja rentukkaa jonkin verran.

5. ARVOKKAAT ELINYMPÄRISTÖT SEKÄ UHANALAISET LAJIT JA LUONTOTYYPIT

1) Vesi- ja metsälakien määrittämät arvokkaat elinympäristöt

A. Puro

Metsälain mukaisia monimuotoisuuden säilymisen kannalta erityisen tärkeitä elinympäristöjä ovat purojen ja pysyvän vedenjuoksu-uoman muodostavat norot.

Kartoitetun alueen puro saa vetensä nevoilta – veden virtaus saa alkunsa läntisemmältä nevalta ja itäisemmällä nevalta on muutamia virtauksia jotka lisäävät puron vesimäärää. Näyttää siltä että pohjavesi kumpuaa näiden nevojen kohdalta ja muodostaa puron. Vesilaki tuntee määritelmän ”purolähde” jossa lähdevesi virtaa suoraan puroon ja vesilain 11 §:n mukaan lähteiden luonnontilan vaarantaminen on kielletty. Vaikka Urkinpuiston kohdalla ei ole nähtävissä tiettyä lähdeä tai tiettyä kohtaa josta pohjavesi purkautuu, niin selvää on, että vesi kumpuaa maan sisältä ja saa aikaan puron.

Puroista ne osat, jotka ovat luonnontilaisia kasvillisuudeltaan, on merkitty lähiympäristöineen karttaan sinisellä.

B. Vähäpuustoinen suo

Metsälain mukaisia arvokkaita monimuotoisuudelle erityisen tärkeitä elinympäristöjä ovat karukkokankaita piuntuotannollisesti vähätuottoisemmat vähäpuustoiset suot.

Kartoitetulla alueella on vähäpuustoisia rämeitä ja nevoja jotka on merkitty karttaan keltaisella värillä.

2) Uhanalaiset lajit ja luontotyytit

C. Uhanalainen laji: Ahokissankäpälä, varpunen ja harakka

Ahokissankäpä on vielä yleinen koko maassa mutta uhanalaisuusluokituksessa se on Silmälläpidettävä NT.

Kartoitetulla alueella kissankäpä^ä kasvaa alueen länsiosassa teiden varsilla ja karttaan esiintymät on merkitty punaisella värillä.

Kartoitetulla alueella havainnoiduista linnuista uhanalaisia ovat **varpunen** (*Passer domesticus*) uhanalaisuusluokka Erittäin uhanalainen EN ja **harakka** (*Pica pica*) uhanalaisuusluokka Silmälläpidettävä NT.

D. Uhanalainen luontotyyppi: Varttunut kuiva kangas

Kartoitetun alueen kuivat kankaat kuuluvat Suomen luontotyyppien uhanalaisuusluokituksen 2018 mukaisesti **Varttuneisiin kuiviin kankaisiin**, jotka ovat Pohjois-Suomessa uhanalaisia määritelmällä VU Vaarantunut.

Näillä kuivilla kankailla puuston ikä on 50-200 vuoden välillä ja seassa kasvaa yli 300-vuotiaita paksuja mäntyjä. Lehtipuita, pääasiassa koivuja, on vähän. Kuollutta puuta on lahokantoina maassa sekä jonkin verran on myös pystyssä olevia paksuja keloja.

Hyvälaatuisessa esiintymässä luontaisen häiriö seurauksena syntyneen uuden puuston latvuskerros on sulkeutunut. Lehtipuiden osuus on suuri. Myös aikaisemman puusukupolven puita on jäljellä vaihtelevia määriä. Kuollut puusto koostuu häiriön seurauksena kuolleista, pitkälle lahonneista puista ja itseharvenemisen seurauksena kuolleesta tuoreemmasta lahoppuustosta, mutta vanhan metsän pienaukkodynamiikkaa ja siihen liittyvää järeiden puiden lahoppuujatkumoa ei vielä ole muodostunut.

Urkinpuiston kartoitetun alueen kuivat kankaat eivät täytä kaikkia hyvälaatuisen esiintymän kriteereitä, sillä lehtipuustoa on vähän ja itseharvenemisen seurauksena ei ole tuorempaa lahoppuustoa, mutta puuston ikä ja vanhojen edellisten puusukupolvien esiintyminen täyttää hyvälaatuisen esiintymän kriteerit.

Varttuneet kuivat kankaat on merkitty karttaan ruskealla vinoviivoituksella..

E. Uhanalainen luontotyyppi: Lettonevaräme

Kartoitetun alueen rämeet ja nevat muodostavat yhdessä suotyypin lettonevarämeen ja kuuluvat siten uhanalaisluokituksen mukaisesti **Lettonevarämeisiin**, jotka ovat Pohjois-Suomessa uhanalaisia määritelmällä NT.

Lettonevarämeet on merkitty karttaan keltaisella värillä.

Suomen ympäristökeskuksen suositukset uhanalaisille luontotyypeille on että säästetään ekologisesti hyvälaatuiset metsäluontotyyppien esiintymät, erityisesti vanhat metsät.

Lisäksi keskus on halunnut kiinnittää huomiota siihen, että kuntien rooli elinympäristöjen heikentymisen estämisessä on yksi tärkeä osa, ja että erityisesti maankäytön suunnittelun kaikilla tasoilla uhanalaisuus on otettava huomioon.

6. MUITA HUOMIOITA

Alueen kaakkoisosassa on betoninen kaivonrengas jonka sisällä on pidetty nuotiota.

Menesjärvellä 15.7.2025

Maire Puikko

LIITTEET Kasvillisuuskartta
Karttamerkinnot, Kasvillisuus
Arvokkaat elinympäristöt -kartta karttamerkintöineen

LÄHTEET

Finlex-Valtion säädöstietopankki: <http://www.finlex.fi> > Metsälaki 12.12.1996/1093

Finlex-Valtion säädöstietopankki: <http://www.finlex.fi>> Vesilaki 27.5.2011/587

fi.wikipedia.org-nettisivut. Luettu 12.7.2025

Heikurainen Leo 1981. Suo-opas metsänkasvatusta varten. Kirjayhtymä. Helsinki. 51 s.

Hotanen, J.-P., Nousiainen, H., Mäkipää, R., Reinikainen, A. ja Tonteri, T. 2013. Metsätyypit – opas kasvupaikkojen luokitteluun. Metsäkustannus. 192 s.

Laine J., Vasander H., Hotanen J.-P., Nousiainen H., Saarinen M. ja Penttilä T. 2012. Suotyyppit ja turvekankaat – opas kasvupaikkojen tunnistamiseen. Metsäkustannus. 160 s.

Luontoportti.com-nettisivut. Luettu 12.7.2025.

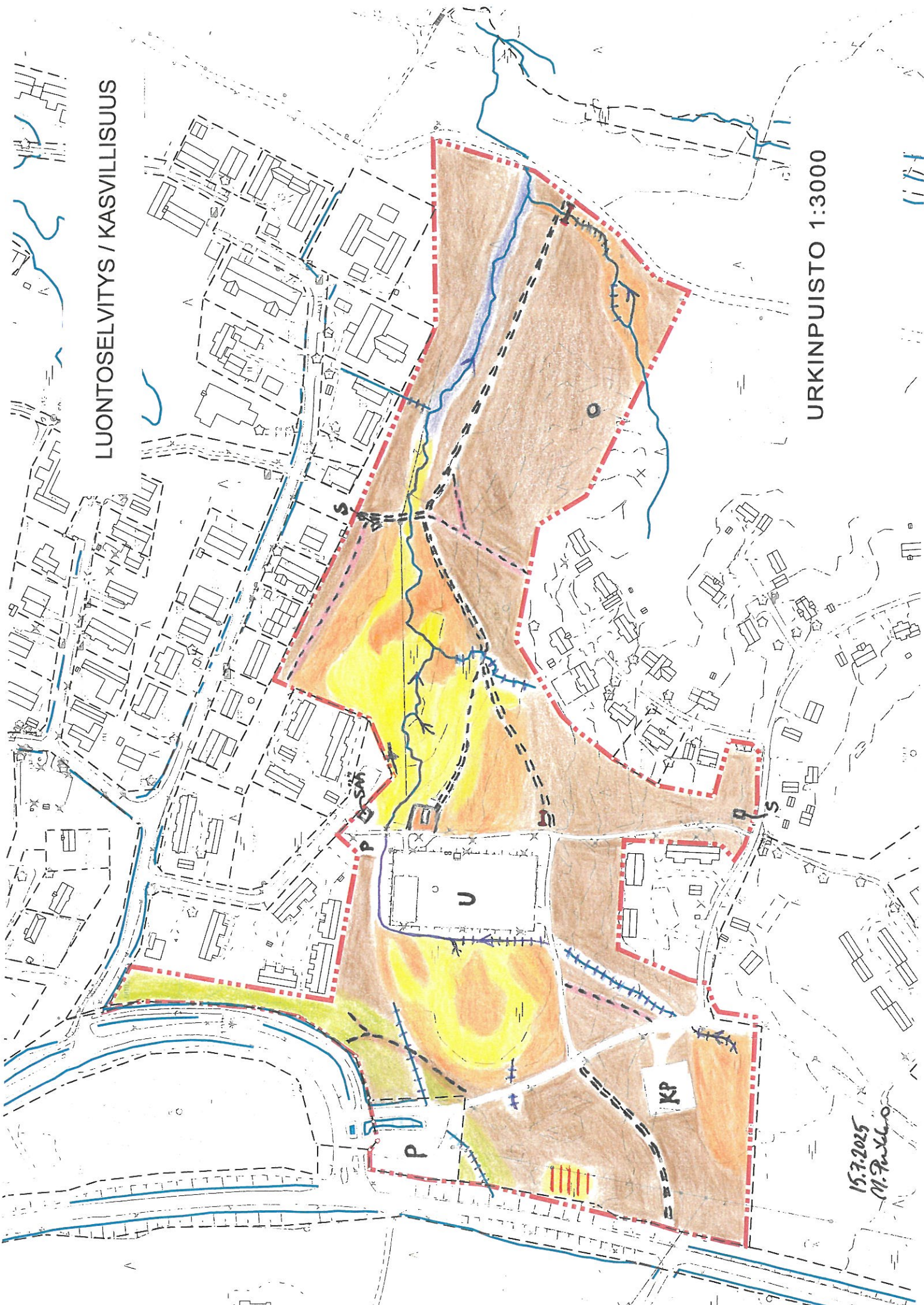
Luontotyyppien uhanalaisuus 2018-loppuseminaarissa 18.12.2018 pidetyt esitelmät: Miten tästä eteenpäin? (Aulikki Alanen, ympäristöministeriö). Luettu 10.9.2019 www.ymparisto.fi > Luonto > Luontotyyppit > Luontotyyppien uhanalaisuus.

punainenkirja.laji.fi-nettisivut. Luettu 12.7.2025.

Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja. Osa 2 - Luontotyyppien kuvaukset. Tytti Kontula ja Anne Rainio (toim.) Suomen ympäristö 5/2018. Suomen ympäristökeskus ja Ympäristöministeriö. Helsinki <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-11-4819-4>

LUONTOSELVITYS / KASVILLISUUS

URKINPUISTO 1:3000

15.7.2025
M. Pulkkinen

IVALO, URKINPUISTO

LUONTOSELVITYS / KASVILLISUUS

KARTTAMERKINNÄT

Kasvillisuus:

	Kuivahko kangas
	Kuiva kangas
	Luhta
	Räme
	Neva, vesi- tai mutapintainen
	Neva, kuivunut
	Virtaava vesi
	Vain osan aikaa vuodesta virtaava vesi

Muut:

	Urheilukenttä
	Matonpesupaikka
	Koirapuisto
	Sään mittauslaitteisto
	Sähkökaappi
	Betoninen kaivonrengas
	Parkkialue
	Mönkijäura
	Polku
	Reitin opastekyltti

LUONTOSelvitys / ARVOKKAAT ELINympäristöt

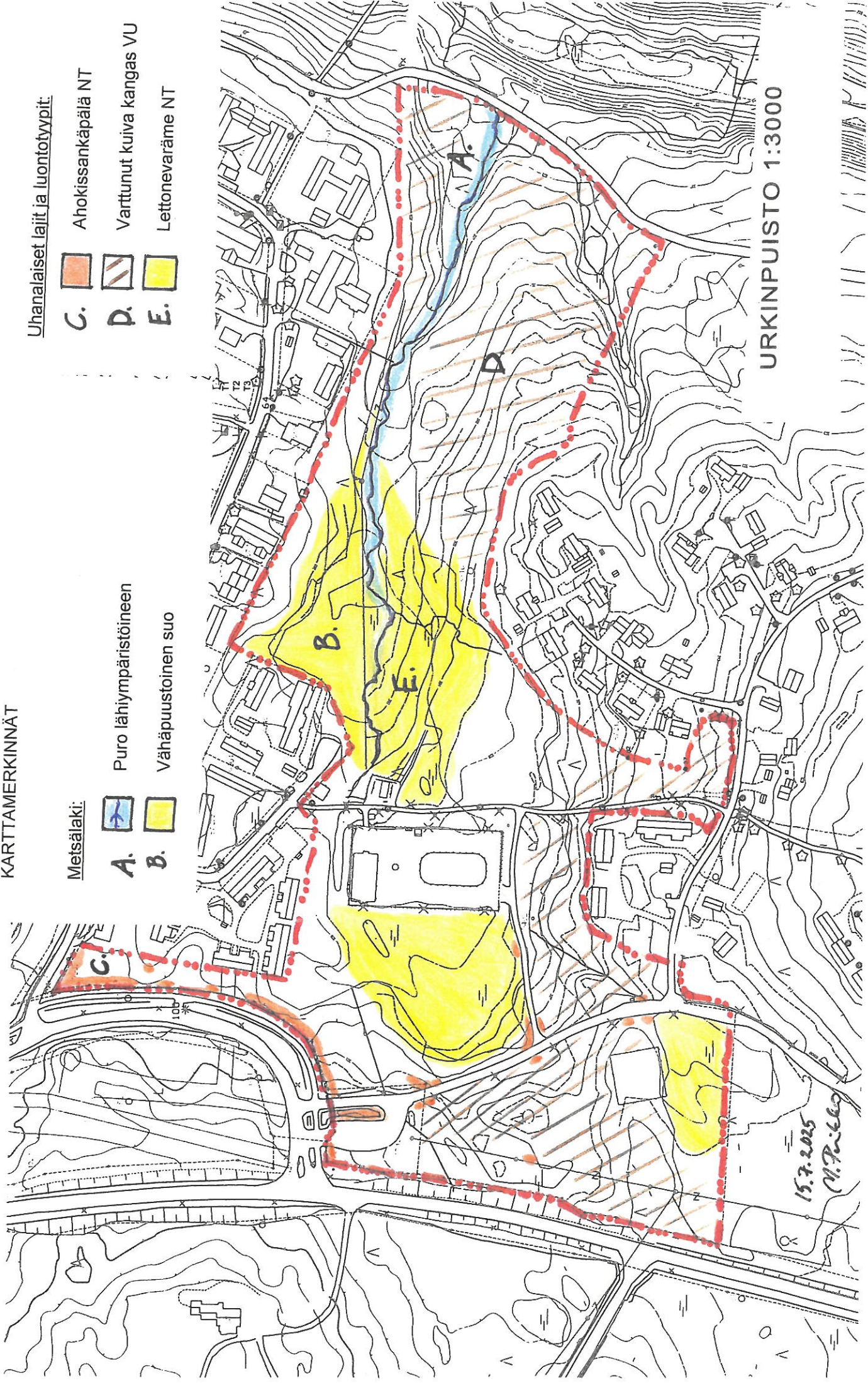
KARTTAMERKINNÄT

Metsälaaki:

- A. Puro lähiympäristöineen
- B. Vähäpuustoinen suo

Uhanalaiset lajit ja luontotyytit:

- C. Ahokissankäpälä NT
- D. Varttunut kuiva kangas VU
- E. Lettonevaräme NT

URKINPUISTO 1:3000

15.7.2025
M. P. R. K.

Kaunispään asemakaavan muutos ja laajennus; Urkinpuisto

Kaavaluonnos nähtävillä 9.7.-15.8.2025

Valmisteluvaiheen lausuntopyyntö lähetettiin Lapin ELY-keskukselle, Lapin liitolle, Inergia Oy:lle, Saamelaismuseum Siidalle, metsähallitukselle, saamelaiskäräjille, Paliskuntain yhdistykselle, Ivalon paliskunnalle, Inarin luonnosystävät Ry:lle, Lapin pelastuslaitokselle sekä Inarin kunnan rakennustarkastukselle, -ympäristönsuojeluviranomaiselle ja -terveydensuojeluviranomaiselle. Maanomistajille ja muille osallisille valmisteluvaiheesta tiedotettiin kirjeitse.

Lausunnon antoivat Lapin ELY-keskus, Paliskuntain yhdistys, Saamelaismuseum Siida, Lapin liitto ja metsähallitus. Lisäksi Inarin kunnan terveydensuojeluviranomainen ilmoitti sähköpostitse ettei kaavaluonnoksesta ole lausuttavaa. Lisäksi Inarin kunnan rakennusvalvonta ehdotti, että KL-kortteleihin sallittaisiin asuinhuoneistoja II kerrokseen.

Alla tiivistetyt lausunnot sekä niihin vastineet:

1. Lapin ELY-keskus

ELY-keskus toteaa, että valtatie 4 aiheuttamaa liikennemelua ei ole vielä arvioitu kaavaselostusluonnoksessa. Liikennemelu on syytä arvioida sillä tarkkuudella, että voidaan todeta, ulottuuko melualue mahdollisesti kaavaluonnoksen mukaiselle lähivirkistysalueelle (VL). ELY-keskus huomauttaa, että kaavoituksessa on huomioitava yleiset melutasojen ohjearvot (VnP 993/1992).	<i>Liikennemelun vaikutusten arvioimiseksi suunnittelualueelta on tehty liikennemeluselvitys (LIITE 6). Melukartoista käy ilmi, että liikennemelu lähivirkistysalueella jää alle 55 dB, joka on hyväksyttävissä taajamassa tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevalla lähivirkistysalueella. Kortteliin 151 lisättiin melua koskeva sekä rakentamista määrävä kaavamerkintä. Kaavamääräystä täydennettiin asuinhuoneistoja koskevalla melumääräyksellä.</i>
Laanilantien ja valtatie 4 väliin sijoittuu kunnan omistamalla maalla sijaitseva yleinen pysäköintialue (LP). Tällä hetkellä pysäköintialueelle on kulkuyhteys sekä Saariseläntieltä että Laanilantieltä. ELY-keskus toteaa, että Saariseläntieltä tuleva liittymä on nykyisen ohjeistuksen mukaan liian leveä ja se sijaitsee liian lähellä muita liittymiä. ELY-keskus katsoo, että kaavaehdotuksessa tulee varmistaa, että Saariseläntieltä tuleva kulkuyhteys poistetaan käytöstä, sillä se sijaitsee liian lähellä valtatie 4:n liittymää.	<i>Suunnittelualueetta laajennettiin Saariseläntien risteysalueelle, myös LP-alueetta laajennettiin valtatie 4:n suuntaan. Kaavamääräykseen lisättiin maininta, että liittymä pysäköintialueelle sallitaan ainoastaan Laanilantien kautta.</i>
Ympäristöministeriön asetus maakunta-, yleis- ja asemakaavojen kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystavasta (Katja-asetus) astui voimaan 11.6.2024. Asetuksen myötä maankäyttö- ja rakennuslain (alueidenkäyttölain) mukaisissa kaavoissa käytettävistä merkinnöistä 31.3.2000 annettu ympäristöministeriön asetus kumottiin. Asetus sisältää siirtymäsäännöksen, jonka mukaan kumottua merkinnöistä annettua	<i>Merkittiin tiedoksi.</i>

ympäristöministeriön asetusta voidaan asetuksesta tarkemmin ilmenevin reunaehdoin soveltaa vuoden 2028 loppuun asti.	
--	--

2. Paliskuntain yhdistys

Poroelinkeinosta tulisi kuvata perustietoja valmisteluaineistossa mm. asianosaisen paliskunnan perustiedot, kuvaus poronhoidon toiminnan luonteesta suunnittelu- ja kaavan vaikutusalueella, poronhoidon perusinfrastruktuurin kuvaus suunnittelu- ja kaavan vaikutusalueella yms.	<i>Kyseessä on asemakaavan muutos ja suunnittelualue sijoittuu lähelle Saariselän keskustaa. Kaavamääräyksillä ja -merkinnöillä sekä viheralueilla turvataan poroelinkeinon harjoittamisen edellytyksiä. Tarkkaan poroelinkeinoa kuvaavaan tietoon ei ole nähty tarvetta asemakaavan muutoksen yhteydessä.</i>
Kaavan valmisteluaineistoista tulee käydä ilmi, miten on arvioitu PHL 53§:n mukaisen neuvottelun tarve, neuvottelun suunniteltu tai toteutunut ajankohta, ja tarvittaessa, miten neuvottelu sovitetaan yhteen YVA- ja kaavamenettelyn kanssa.	<i>Ivalon paliskunnalle on lähetetty valmisteluvaiheesta lausuntopyyntö 2.7.2025, paliskunta ei ole antanut lausuntoa. PHL 53§:n mukaisen neuvottelun pyyntöä Ivalon paliskunnalta ei ole tullut, eikä sitä ole katsottu myöskään Inarin kunnan puolelta tarpeelliseksi.</i>
Kaavassa on otettava huomioon poronhoidolle tärkeät alueet ja rakenteet. Kaavan mahdollistamalla rakentamisella tai muulla toiminnalla ei saa pirstoa yhtenäisiä porolaidunalueita, katkaista porojen kulkureittejä tai kuljetusreittejä.	<i>Poronhoidon edellytyksiä kaava-alueella turvataan kaavamääräyksillä ja -merkinnöillä. Yhtenäiset viheralueet viereisten kaava-alueiden kanssa mahdollistavat porojen vapaan liikkumisen alueella sekä sen läpi.</i>
Ivalon paliskunnan lausunnot ja kannanotot tulee ottaa huomioon painoarvoltaan merkittävinä kaavan valmistelussa.	<i>Ivalon paliskunnalle on lähetetty 2.7.2025 valmisteluvaiheen lausuntopyyntö, paliskunta ei ole antanut lausuntoa.</i>

3. Saamelaismuseum Siida

Suunnittelualueella ei ole kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi tunnistettua rakennusperintöä, maisema-alueita eikä tunnettuja kiinteitä muinaisjäännöksiä. Saamelaismuseum Siidalla ei ole kaavaluonnoksesta toimialaansa liittyvää huomautettavaa.	<i>Merkittiin tiedoksi.</i>
---	-----------------------------

4. Metsähallitus

Metsähallitus on tutustunut nähtävillä olevaan Kaunispään asemakaavan muutoksen valmisteluvaiheen aineistoon, Urkinpuisto. Metsähallituksen näkemyksen mukaan Saariselälle tarvitaan lisää eri kokoisia liiketontteja ja valtatie läheisyyteen suunnitellut liiketontit vastaavat hyvin tähän tarpeeseen. Kaavatyön yhteydessä voisi vielä selvittää yhden pienen tontin lisäämistä kortteliin 8, tontin 2 eteläpuolelle. Tämän mahdollisen	<i>Ehdotetun tontin kohdalla maasto on pehmeää ja luokiteltu luontoselvityksessä lettonevarämeeksi. Lettonevarämeet on luokiteltu arvokkaaksi elinympäristöksi (NT, silmälläpidettävä). Haastavan rakennusmaan ja luontoarvojen säilyttämisen vuoksi on parempi jättää alue rakennuskorttelin ulkopuolelle.</i>
---	---

muutoksen jälkeen urheilu- ja virkistyspalvelujen toiminnoille jää vielä hyvin maa-alueita.	
---	--

5. Lapin liitto

Kaavaselostuksessa on tuotu esille suunnittelualueetta koskevat Pohjois-Lapin maakuntakaavan 2040 merkinnät ja soveltuvin osin koko maakuntakaava-alueetta koskevia suunnittelumääräyksiä. Kaavaselostuksessa olisi lisäksi hyvä tuoda esille suunnittelualueetta koskevien merkintöjen kaavamääräykset sekä asemakaavamuutoksen suhde maakuntakaavaan. Lapin liiton virasto toteaa Kaunispään asemakaavamuutoksen valmisteluaineiston koskien Urkinpuistoa, toteuttavan Pohjois-Lapin maakuntakaavan 2040 tavoitteita.	<i>Suunnittelualueetta koskevat kaavamääräykset lisättiin kaavaselostukseen ja kaavaselostuksen kohtaa 5.3.1 Suhde maakuntakaavaan täydennettiin.</i>
---	--

6. Inarin kunnan rakennusvalvonta

Ehdotus, että KL kortteleihin sallittaisiin toiseen kerrokseen asuinhuoneistoja (pysyvä asuminen)? Asuinhuoneistojen salliminen voisi edesauttaa toisen kerroksen muodostumista, koska liiketilan rakentaminen kahteen kerrokseen on epätodennäköistä.	<i>Saariselällä on vajausta pysyvään asumiseen tarkoitetuista asuinhuoneistoista. Kaavaehdotukseen lisätään KL-kortteleita koskeva merkintä, joka sallii asuinhuoneistojen rakentamisen toiseen kerrokseen.</i>
--	---

Ivalo, Saariselkä
Asemakaavan muutos
Liikennemeluselvitys

Liite
1.1

Nykytilanne 2025
Päiväaika 07-22

Calculation in 2 m above ground

Created: 16.10.2025
Processed with SoundPLAN 8.2

Signs and symbols

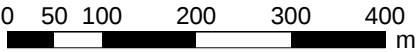
- Asuinrakennus
- Tie
- Talousrakennus
- Julkinen rakennus
- Lomarakennus
- Teollisuusrak.
- Vesistö
- Aluerajaus

Keskiäänitaso L_{Aeq}

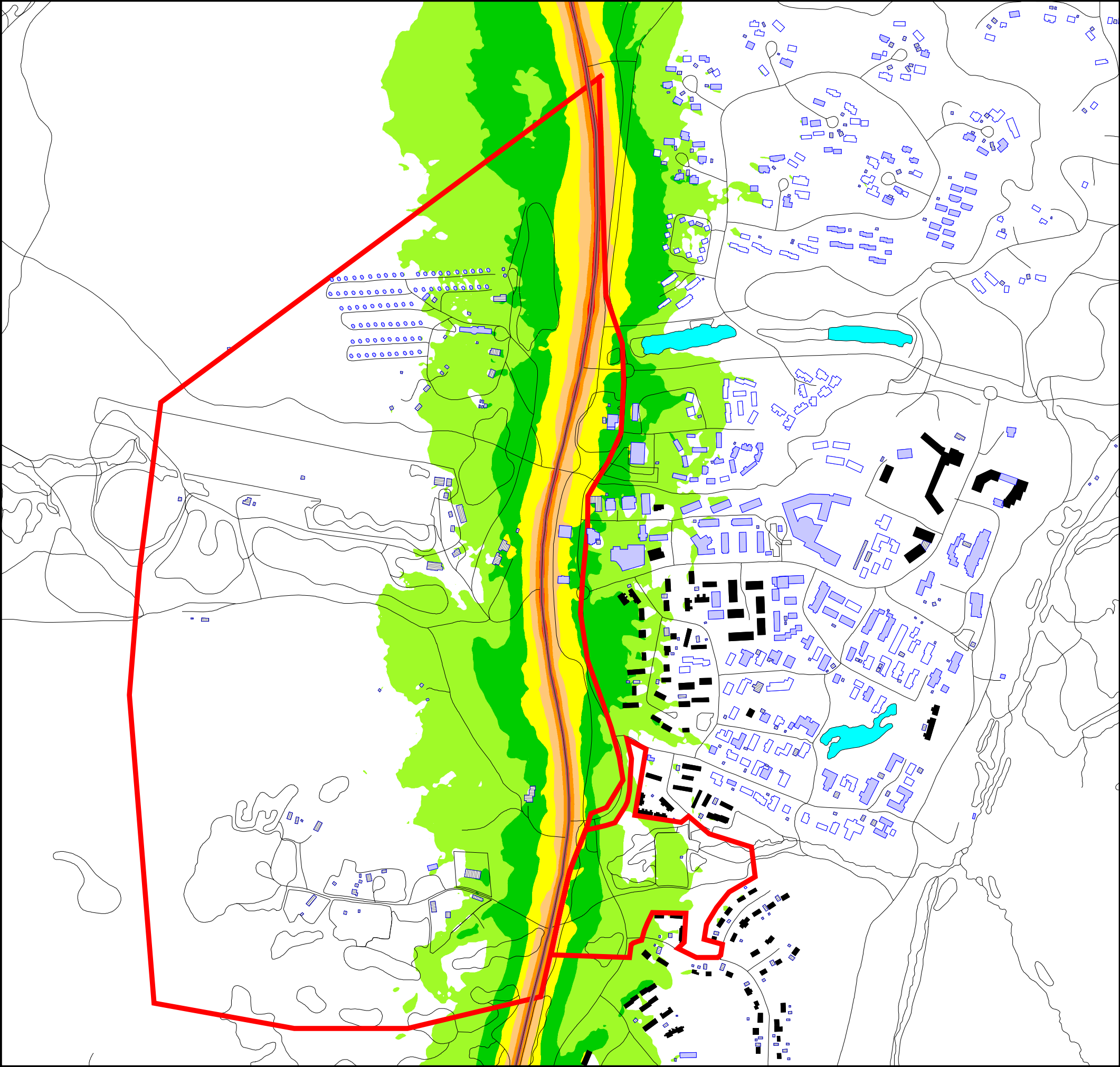
≤ 45	
$45 < \leq 50$	
$50 < \leq 55$	
$55 < \leq 60$	
$60 < \leq 65$	
$65 < \leq 70$	
$70 < \leq 75$	
$75 <$	

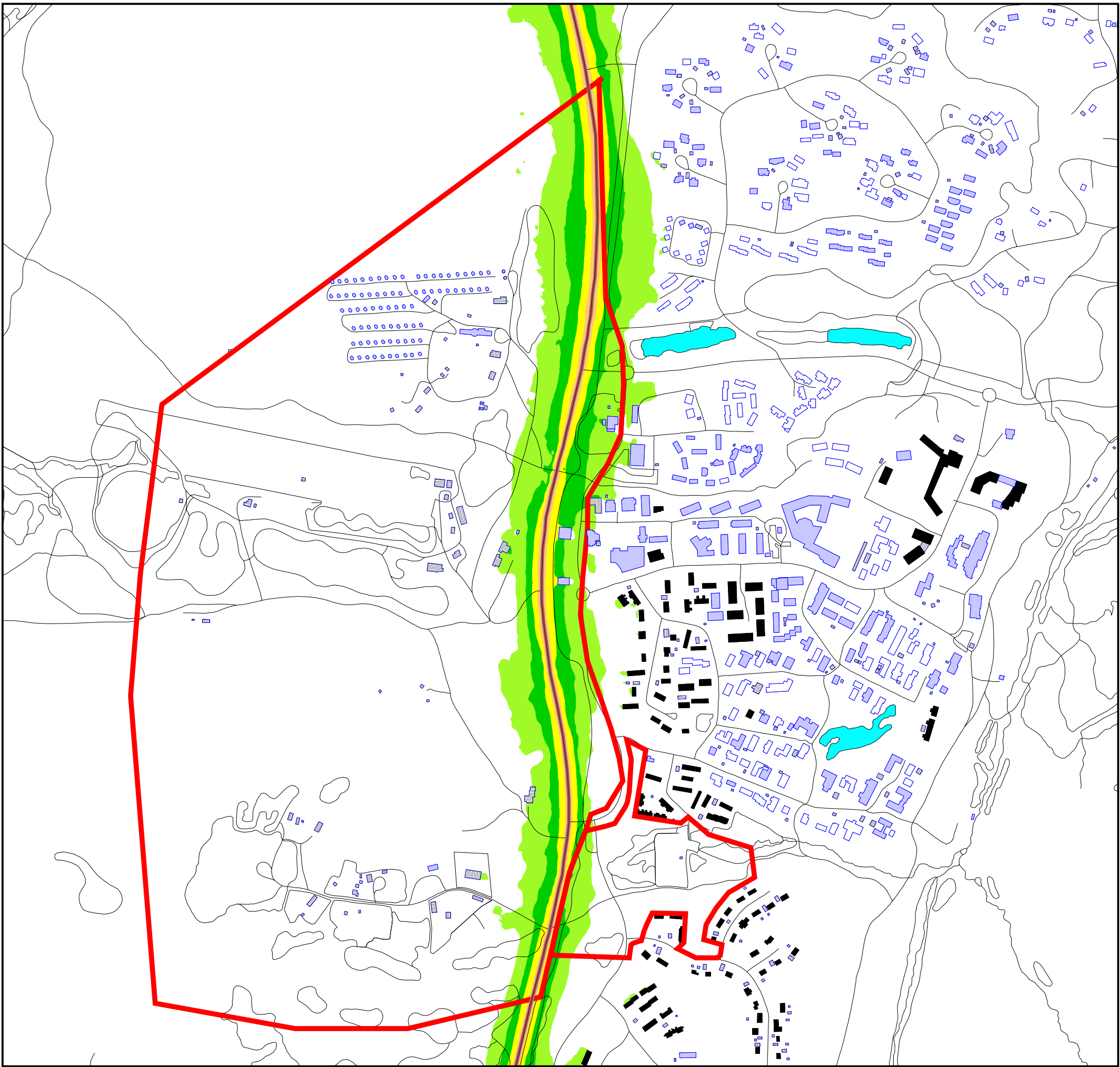

Length scale 1:8000

SITOWISE

Ivalo, Saariselkä
Asemakaavan muutos
Liikennemeluselvitys

Liite 1.2

Nykytilanne 2025
Yöaika 22-07

Calculation in 2 m above ground

Created: 16.10.2025
Processed with SoundPLAN 8.2

Signs and symbols

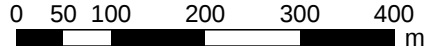
- Asuinrakennus
- Tie
- Talousrakennus
- Julkinen rakennus
- Lomarakennus
- Teollisuusrak.
- Vesistö
- Aluerajaus

Keskiäänitaso L_{Aeq}

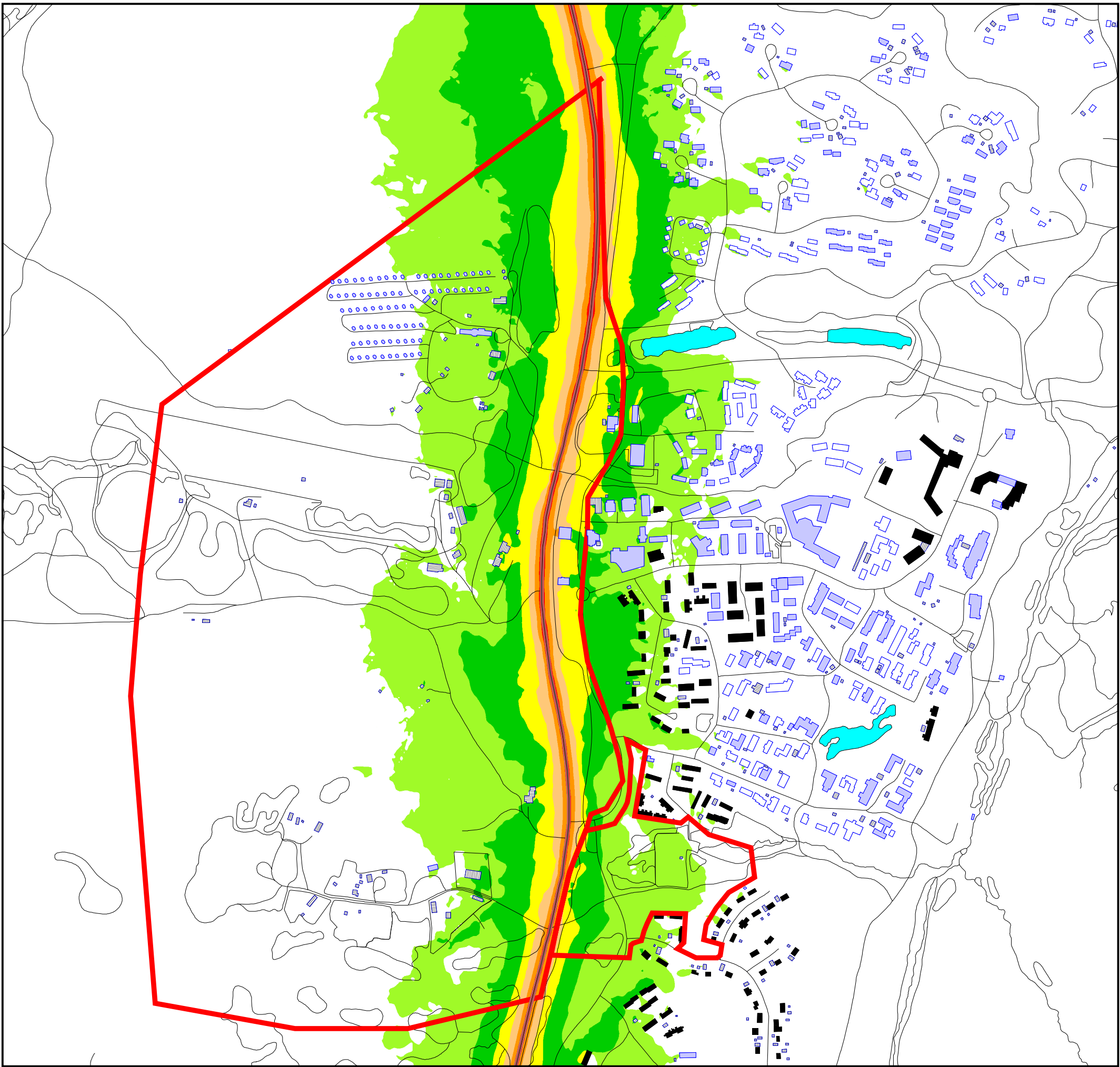
≤ 45	
$45 < \leq 50$	
$50 < \leq 55$	
$55 < \leq 60$	
$60 < \leq 65$	
$65 < \leq 70$	
$70 < \leq 75$	
$75 <$	

Length scale 1:8000

SITOWISE

Ivalo, Saariselkä
Asemakaavan muutos
Liikennemeluselvitys

Liite 2.1

Ennustetilanne 2040
Päiväaika 07-22

Calculation in 2 m above ground

Created: 16.10.2025
Processed with SoundPLAN 8.2

Signs and symbols

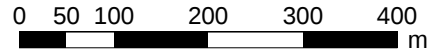
- Asuinrakennus
- Tie
- Talousrakennus
- Julkinen rakennus
- Lomarakennus
- Teollisuusrak.
- Vesistö
- Aluerajaus

Keskiäänitaso L_{Aeq}

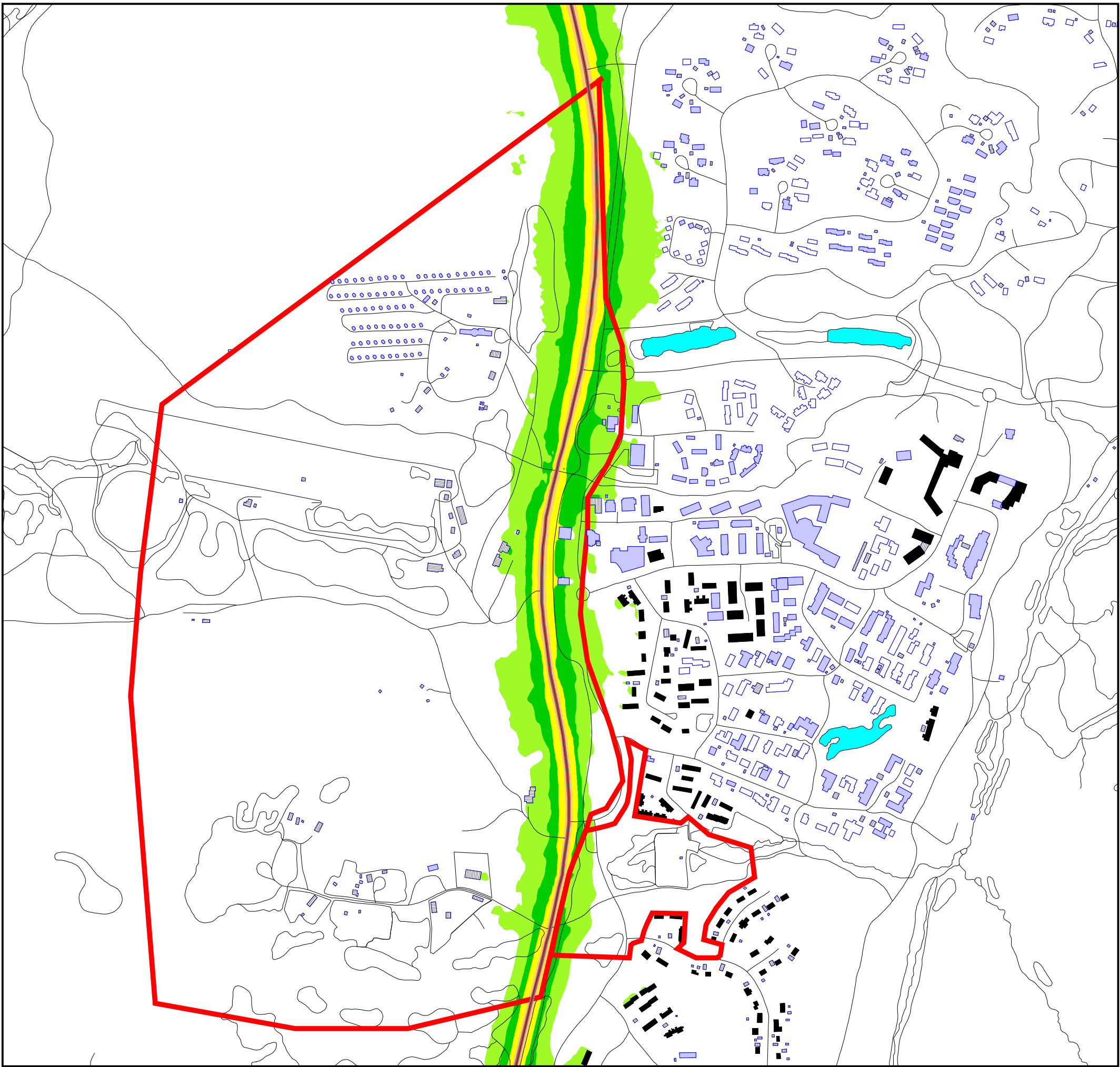
≤ 45	
$45 < \leq 50$	
$50 < \leq 55$	
$55 < \leq 60$	
$60 < \leq 65$	
$65 < \leq 70$	
$70 < \leq 75$	
$75 <$	

Length scale 1:8000

SITOWISE

Ivalo, Saariselkä
Asemakaavan muutos
Liikennemeluselvitys

Liite 2.2

Ennustetilanne 2040
Yöaika 22-07

Calculation in 2 m above ground

Created: 16.10.2025
Processed with SoundPLAN 8.2

Signs and symbols

- Asuinrakennus
- Tie
- Talousrakennus
- Julkinen rakennus
- Lomarakennus
- Teollisuusrak.
- Vesistö
- Aluerajaus

Keskiäänitaso L_{Aeq}

≤ 45	
$45 < \leq 50$	
$50 < \leq 55$	
$55 < \leq 60$	
$60 < \leq 65$	
$65 < \leq 70$	
$70 < \leq 75$	
$75 <$	

Length scale 1:8000

0 50 100 200 300 400 m

SITOWISE